

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemam:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5:50
na mesec 1:90

Izjava vsak dan sveder izvzemati nedolgo in praznično.

Inserati veljajo: petostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpsolstve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6:50
na mesec 2:30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Rekonstrukcija?

Dunaj, 18. okt.

Kakor sem že popoldan poročal, je imelo večerajšnje glasovanje o italijanskem predlogu, da se naj postavi predloga o italijanski pravni fakulteti kot druga točka, torej pred proračunom na dnevni red, velevažne politične posledice. Zbornica je vsakemu, kdor hoče videti, demonstrirala, v kako zelo neurejenih razmerah da se nahaja in da vlada niti pri najmanjših prilikah ni varna pred preglasovanjem. Poljsko-nemški blok je vrhutega pokazal tako nediscipliniranost, da se baron Gautsch ne more vdati nikakim iluzijam več. V sedanjih razmerah mu je pričakovati le porazov.

Ta položaj postaja pa čim dalje bolj nevarnejši — ne le, da je bodočnost uradniške predloge odvisna od razpoloženja, oziroma taktike z vlado nezvezanih strank in klubov, ki lahko zvišanje plač odobrijo, pokritje pa odklonijo, glasovanje o draginjskih predlogih je še mogoče bolj nevarno.

Kakor dosedaj razmere kažejo (Waberjev ozir. Rennerjev predlog ima skoraj zagotovljeno večino), stoji vlada pred eventualiteto, da pride ali z lastnim parlamentom ali pa z Ogrji v najhujši konflikt. Politične posledice ene kakor druge možnosti pa se v trenutku niti ne dajo proročati.

Baron Gautsch je nevarnost položaja, v katerem se nahaja, dobro videl in že snoči med debato v draginjskem odseku so poslanci z začudenjem opazili dolgotrajne pogovore ministrskega predsednika z drjem. Kramarem. Čehi so naenkrat zahtevali, da se glasovanje o Rennerjevem predlogu odloži do prihodnje seje . . .

Ministrski predsednik si je danes pridobil tudi pomoč Poljakov, kateri so, razočarani nad večerajšnjimi dogodki, bolj kakor kdaj pripravljeno prevzeti vsako posredovalno akcijo, ki bi bila v prosep razširjenju parlamentarne večine. Že popoldan sem poročal o konferenci načelnika poljskega kluba Bilinskega s češkimi voditelji. Ob treh pa je baron Gautsch želel sprejeti predlog Enotnega češkega kluba ter temu točno in konkretno stavil svoje predloge.

V poznih popoldanskih urah se je v parlamentu že raznesla vest, da se »peče novo ministrstvo«; z veliko napetostjo se je pričakovalo izida plenarne seje Enotnega češkega kluba, ki je bil sklican za četrto uro. Moj popoldanski informator mi je sicer izrekel mnenje, da bo v slučaju, če se bodo zdeli Čehom Gautschevi predlogi sprejemljivi, seja Enotnega češkega kluba preložena. To se sicer ni zgodilo, Enotni češki klub se je sestel, toda svojega dnevnega reda: debate o politični situaciji, za katero je bilo pripravljeno več strogo opozitivnih predlogov, se ni lotil. Prezidij je marveč poročal o konferenci z ministrskim predsednikom ter dobil nalogo, da pripravi za parlamentarno komisijo konkretno izdelane predloge. Zvečer so se na to posvetovali še posamezni klubi o nadaljnjem političnem postopanju češke delegacije.

Dejstvo, da je Enotni češki klub svojo politično debato odložil in da danes tudi ni sklenil nikake direktive za one svoje člane, ki se nahajajo v draginjskem odseku, govori dovolj. Čehi smatrajo predloge barona Gautscha za diskutabelne in vse kaže, da pade odločitev v ugodnem zmislu.

Moj izvrstni informator mi zaupa sledeče: Baron Gautsch je češkim voditeljem stavil točne in precizne predloge glede svojega delovnega programa, jih povabil, da pozitivno sodelujejo pri njega izveditvi. Baron Gautsch je svoj program močno restringiral in hoče predvsem premagati največje težkote ter izvesti najnujnejše naloge. Rešitev draginjskega vprašanja na način, ki bi obvaroval vlado konflikta, izvedba uradniške reforme z davčnim junktimom vred in v obliki, ki bi bila za vlado sprejemljiva, povoljno reformo zborničnega poslovnika ter odobritev proračuna, zahteva kabinetni šef od večine, v katero naj bi vstopili Čehi. S tem delovnim programom v najožji zvezi pa bi bila rekonstrukcija kabineta, v katerem rezervira baron Gautsch Čehom dva portfelja. Kakor je delovni program časovno in stvarno omejen, tako bi naj bila tudi rekonstrukcija predvsem provizornega značaja. Kabinet bi ostal v bistvu uradniški.

Ministrski predsednik pa je z ozirom na velike parlamentarne naloge bodočnosti pripravljen delovati na to, da izvede trdna in velika zbornična večina veliki delovni program s po-

možjo parlamentariziranega kabineta.

Z ozirom, da se bližajo odločilni trenotki (draginjsko in uradniško vprašanje) vedno bolj in bolj, je morda še ta teden pričakovati odločitev.

V češki delegaciji naziranje ni enotno. Mladocihi so za to, da češka politika vendar še enkrat krene iz negativne poti, radikaleci v dejanjih ne bodo delali prevelikih težkoc, le agrarci, ki se od časa Šusteršičeve Slovanske Unije vedno bolj zarivajo v principijelno opozicijo, bi lahko onemogočili uspešno izrabljanje za Čeha skrajno ugodne situacije.

V najbližnjih dneh uvidimo barona Gautscha ali kot zmagovalca ali pa kot bežečega poraženca.

Državni zbor.

Dunaj, 18. oktobra.

Zbornica je danes pričela debato o vladni predlogi glede reforme poslovnika. Pomanjkljivost dosedanjega poslovnika je nedostatek, ki ga občuti parlament že dolga leta. Dve leti potem, ko je stopil v veljavo, pričena reformatorični predlogi, katerih prvega je stavil 13. oktobra 1877 grof Coronini. Vsaka sesija se odslej naprej peča s tem vprašanjem toda nikdar se ne posreči spremeniti baš onih bistvenih določil, katerim se najbolj očita zastarelost in nepraktičnost. Že od nekdaj se je obstrukcija, ki je kmalu postala v parlamentu običajno taktično orožje z uspehom posluževala formalnih predpisov zborničnega poslovnika, da onemogoči redno razpravljanje. V burni dobi Badenijeve je nemška obstrukcija baš s pomočjo poslovnih določil slavila prave orgije, in ko je l. 1908 vzklopelo ogorčenje Slovanov do vrhunce so bili slovanski poslanci pridni učenci svojih nemških mojstrov.

Nezdružnost tedanjih parlamentarnih razmer pa so baš oni prvi videli in avstrijski parlament je v zgodovinskih decembrskih dneh leta 1909 doživel senzacijo, da si je obstrukcija sama zastavila pot. Kramarev predlog o reformi nekaterih najzastarejših paragrafov je bil sprejet ter z enoletno veljavo uzakonjen. Politične konsekvence, ki so jih tedanji predlagatelji pričakovali od te spremembe poslovnika so si

cer izostale, zbornica pa je občutila odpravo formalističnih paragrafov kot pravo razbremenitev ter se je tudi lani odločila podaljšati veljavo decembrskega zakona za še eno leto.

Ni pa se mogla odločiti za trajno reformo. Parlamentarne manjšine se težko odločijo dati iz rok orožje, s katerim se lahko borijo tudi proti največji majoriteti in baš dejstvo, da velja reformirani poslovník vedno le za eno leto postaja proti koncu leta vedno velik politicum. Navzlic temu pa gotovo cela zbornica občuti potrebo definitivne ureditve poslovnika, s katero bi se tudi povečale garancije za rednejše in mirnejše delovanje parlamenta.

Za nas Slovane, ki nas germanizatorični sistem vsak trenutek lahko požene v najostrejšo opozicijo je reforma poslovnika tudi narodnostno vprašanje. Če se navzlic temu odloči tudi večina slovanskih poslancev za definitivno ureditev parlamentarnega reda, je to dokaz, da znamo podrediti velike interese procvitu parlamentarizma. Saj je priznana resnica, da so zdrave parlamentarne razmere najboljša zaščita uveljavljenja naših težanj in stremeljenj v državi. Čim slabši parlament čim silnejša absolutistična misel — tem slabše za nas.

Kramarev provizorij iz l. 1909 je odpravil pred vsem naslednje nedostatke: 1. Da imajo poslanci pravice tirjati doslovno čitanje vseh dosliih spisov (na začetku seje); 2. da sme predsednik razpravo o nujnih predlogih preložiti tudi na konec seje; 3. da sme odklanjati zahtevane odmore pred glasovanjem; 4. da je opravičen pri formalnih glasovanjih odkloniti konstatcijo glasovnega razmerja in poimensko glasovanje; 5. da ima v gotovih slučajih pravice izključiti posamezne poslance za eno ali več sej. (Ta določba pa je veljala le do 21. decembra 1910).

Vladna predloga, ki se baš nahaja v razpravi, sprejema te določbe provizornega poslovnika ter jih mesta se znatno poostreje. Glede disciplinarne oblasti predsednika, ki je sedaj minimalna, pa ustvarja cel kazenski sistem, o katerem se je danes neki češki poslanec izrazil, da ga je gotovo izdelal kak penzioniran kaznilnični ravnatelj. Je dobro, da je minister za notranje zadeve že danes izjavil, da smatra vlada svojo predlogo le kot gradivo za parlamentarno posvetovanje, kajti v tej obliki je re-

forma poslovnika zlasti za parlamentarne manjšine skoraj nesprejemljiva.

Nje največja hiba leži ravno v tem da izvaja majoritetni princip do skrajnosti. To pa je v parlamentu, ki sestaja iz samih manjšin, katere se dajo le na podlagi gotovih vedno časovno omejenih programov skovati v večino, izključeno. In baš radi tega je tudi izključeno, da bi smele v avstrijskem parlamentu obstojati tako rigorozne disciplinarne določbe, kakor v kakem narodno enotnem zboru. Posebno ostre so v vladni predlogi določbe glede pravice zahtevati poimenska glasovanja (najmanj 100 poslancev), o prvem branju vladnih predlog (k večjemu 2 seji), o interpellacnem pravu (20 podpisov) in pa stroge kazni, katerih najstrožja je, da se sme izključenemu poslancu celo zabraniti vstop v parlam. poslopje in da izgubi za čas izključitve pravico na dijete.

Pričakovalo se je, da bo današnja debata politično veleinteresantna, ker so se Čehi pripravljali na vsake izjave. Toda vsaka senzacija je izostala, in govorili so le poslanci, ki ne zavzemajo vodilnih mest. Čez noč je nastala v parlamentarni situaciji sprememba, ki nalaga zlasti Čehom veliko rezervo . . .

Že v prvih popoldanskih urah je predsednik preuščil poslovníško debato in zbornica je nadaljevala razpravo o nujnem predlogu glede dalmatinskih železnic. Z ozirom na subkomiteje draginjskega odseka, je predsednik še pred četrto uro zaključil sejo.

Plenarna seja.

Razpravo o spremembi poslovnika je otvoril minister notranjih del grof W i e k e n b u r g, ki je opozarjal na praktični pomen te spremembe in je izjavil, da je z vladnim načrtom podan samo material, ki naj posvetovanja o poslovníku olajša. To se pravi: vlada je zadovoljna z vsako spremembo, da se le sploh sprememba zgodi. Govorili so štirje poslanci. Malorus Levicki se je izrekel proti spremembi, dokler niso urejene narodnostne razmere v Galiciji. Razprava o tej stvari se bo še nadaljevala.

Zbornica je potem nadaljevala razpravo o Dulibičevem predlogu glede dalmatinske železnice. Govorila sta Hrvat dr. T r e s i ć in Čeh Z a-

LISTEK.

Prepir v krčmi.

Spisal Ivan Cankar.

(Konec.)

Nadučitelj je izpregovoril z visokim, sladkobnim, zategnjenim glasom; s tistim glasom, kakor je potreben vprico nadzornika.

»Omenili ste, gospod davkar, tudi moje ime. Omenili ste ga v taki zvezi, da bi morda katerikoli med tukaj sedečimi, oziroma navzočimi gospodi —«

V prvem trenotku so bili vsi osupli, zakaj nihče se ni spominjal, da bi se bili kdaj vikali; tudi jezik je bil čuden, ves šolski, kakor govore otroci, kadar jih izprašuje nadzornik.

Dacar se je nasmejal na ves glas od onkraj mize in je vzkljnil: »Ne bodi šleva! Saj vemo, kako je!«

»Kako je?« sta planila hkrati notar in nadučitelj; davkar se je smehljaj, kocinasti brki so se mu tresli.

Se glasneje se je smejal dacar. »Obadva sta — bog me varuj besede, grda je! Kakor mož, tako žena; kakor žena, tako mož! Nobena pastirica ni varna pred teboj, nobena dekla in nobena ciganka, ti krmežlja-

vi notar! Kaj bi se jezil zaradi svoje žene, če je milega srca? . . . Ti, nadučitelj, ti belo šolsko bandero, kam si spravil svoje otroke? Hodi po deželi, kakor sveta večna luč in prižiga tam, kjer ni treba . . .«

Davkar si je bil naslonil čelo v dlani, mižal je in se je smejal. Na drugem koncu mize je sedel debeli poštar, bil se je s pestmi po kolenih in ni rekel nič.

Takrat je dacar ugledal veselega davkarja.

»Pa kaj sem rekel — obadva! Ne obadva — vsi trije! Čemu pa si hodil, davkar, ti bogotajec in puntar, dolgih štirinast dni z obvezano glavom?«

Na vseobče začudenje se davkar ni razsrdil nad dacarjem, temveč nad debelim poštarjem.

»Kaj se hahljaš, kaj buljiš name, greh vseh grehov? Ali nisi spravil pod zemljo svojo ženo, mater svojih otrok, zato da uganjaš nečiste komedije z ekspeditorico? Kaj vse si obesil zlatnine in svile in žameta na to suho vejo? Odkod si jermal? Ali ti je iz tal raslo, ali ti je z neba letelo? Debeli si še danes, ali shujšal boš, kadar pride sodni dan!«

Poštar je sedel tam miren, kakor izklesan in je gledal na družbo s široko odprtimi, praznimi, vodenimi očmi; nekoliko sklonjen je bil, okrogel, debel, tolste roke na tolstih stegnjih; Buddhi je bil podoben.

»Ti misliš,« je izpregovoril zamolklo, »ti misliš . . .«

»Mislim, prav zares!« se je hripavo zasmejal davkar.

»Torej le misli . . . tudi jaz mislim!« je težko sopesl poštar. »Ali kadar te misli razodnem, gorje se tebi in tvojim! Skrival se boš kakor jazbec, ne boš se mogel skriti! Milosti boš prosil, ne boš je zabil!«

V tistem času pa sta se vzdramila notar in nadučitelj. In nadučitelj se je okrenil proti dacarju; nič več ni bil sladek njegov glas, nič več šolski; presekani je bil, suh in kratak, kakor da bi spuščal trde orehe na tla.

»S tako mrhovino smo sedeli večer do večera za to mizo! — Čemu so te poslali v ta kraj? Čemu si šel na stara leta med dacarje in iblajtarje? Udari se na čelo, na to mozolasto, da ti vstane spomin iz groba! Iz golega sočutja smo te sprejeli medse, mižali smo in molčali, ker se nam je smilil tat in goljuf in prešestnik, za svoj to dolžnih otrok! Ti pa, mrhovina, pljuješ na ljudi, častite in značajne . . .«

»Tisto pa, tisto pa!« je hitel dacar z urnim jezikom. »Značajni ljudje, od kamna, bi rekel! Ali imaš toliko prstov na rokah in nogah, da bi preštel, kolikokrat si se prodal? — Brezverec in tercijal, svobodomislec in papeževce, puntar in petolizec, liberalec in klerikalec in socialist . . . vse po vrsti, naprej in nazaj, pa spet nazaj in naprej, kakor so kazala znamenja na nebu. Kazalec pa je bilo ime groš, v znamenju groša si se

prodajal in redil, si preklinjal farje in si molil rožni vence, si se dokleplapljal do nadučitelja in častne svetinje. Pozlačeno svetinjo, velik pozlačen groš ti bodo postavili na grob in bodo zapisali: »Vse je bil!«

Preden se je zavedel nadučitelj, da bi se ubranil plohe, se je oglasil notar ter je rekel tiho in ljubeznjivo:

»Dacar, pozdravi mi svojo hčerko . . . svojo hčerko, lepo Julko!«

Dacar, ki je stal ob mizo naslonjen, je sedel na stol in je bil nenadoma ves zabrekel v obraz.

»Hčerko?« je vprašal s hreščečim glasom, ki je prišel mukoma iz stisnjenega, raskavega grla.

»Da, hčerko, lepo Julko!« je mirno in ljubeznjivo ponavljal notar. »Pozdravi mi jo in priporoči me . . . če ne drugače, s palico! Dam ti za pijačo, koj!«

Dacar je stiskal trepetajoča usta, gledal je z zakrnavelimi očmi in ni vedel, kako bi. Notar se je smehljaj, vsi so se smehljali.

»Saj ni nič hudega, saj si navažen . . . priporoči me! Že mnogo si jih priporočil, za pol litra . . . jaz dam za liter, za dva!«

Po neprevidnosti se je oglasil davčni adjunkt, mlad, črn fant, ki je sedel zadaj za pečojo.

»Kar pij, dacar, saj je vseeno!« Takrat je dacar planil in je bil v lica tako rdeč in zaripel, da so oči popolnoma izginile.

»Zdaj se je oznanil boter vas vseh, kolikor vas je, vaš somož, sopolstelnik in sojedec! Tudi vaš zet in svak . . . in sam svoj zet in sam svoj bratrance . . . obširno in zamotano sorodstvo! Kaj ni že hudo shujšal, kar je med nami? Shujšal je, ali tolišča mu je bila obilno poplačana v zlatu in srebru . . . kakor tebi, nadučitelj, tvoja značajnost . . . kakor tebi, notar, tvoja pravičnost . . . kakor tebi, dacar, tvoja poštenost . . . kakor tebi, poštar, tvoja zakonska ljubezen . . .«

Spogledali so se vsi velikaši. V obeh ni bila več sama neprijaznost, temveč bilo je očitno, vroče, zlobno sovraštvo, ki ni imelo samo enega cilja, temveč je pljuvalo na vse strani, vsem in vsakemu in obraz. Razgallilo se je, kar je bilo zapeto do vratu — gobava telesa, brezsranna, pohotna ustna, lakomne, ubijajoče oči. Za trenotek so vsi molčali. Tedaj pa se je oglasilo iz vseh ust, kakor en sam krik — hreščeč, hripav, komaj še človeški. Ni se dalo več razločiti, kdo je kričal, komu je bila beseda namenjena in kaj je pomenila; kletev se je zagodila v kletev, psovka v psovko. Med durmi je stal golobrki krčmar, upiral je pesti v boke in je strmel.

»Kdo je kradel v Dolenji vasi, pokradel vse, kar je dosegel z dolgimi prsti . . .«

»Nečistnik, ki prodaja za srebrin in za bakren denar svojo ženo in svojo hči . . .«

hradnik, ki sta oba očitala vladi, da ne izpolnjuje svojih dolžnosti.

Odečki.

Konstituiranje odsekov se je vršilo danes. Načelnik bosanskega odseku je dr. Krek, načelnik tiškovne odseku Ivčević, načelnik brambrenemu odseku Pogačnik. Proračunski odsek je izvolil za načelnika bivšega finančnega ministra Korytowskega. Draginjski odsek je izvolil pet pododsekov, med katere je razdelil vseh 27 vloženih predlogov glede draginje ter jim naročil, da morajo tekom 14 dni izgotoviti svoja poročila.

Italijansko-turška vojna.

Akeljski načrt Italije.

V londonskih političnih krogih kroži sledeča vest: Italija bo takoj po okupaciji tripolitskih pristanišč proklamirala aneksijo tega ozemlja. Italija bi potem uradno sporočila ta akt evropskim državam ter jih prosila, naj turški vladi sporoče izvršeno aneksijo. Obenem bo pa Italija ponudila gotovo vsoto denarja, ki bi jo Italija plačala za državni dolg, ki od pade na Tripolis, in kot odškodnino za eventualna vakufska posestva v Tripolitani. Italija bo dala Turčiji le rok 48 ur, da prizna izvršeno aneksijo. Italija upa, da bodo velevlasti napela v Turčiji vse svoje moči, da se sklene na tej podlagi mir. Če bi pa Turčija ne sprejela tega ultimata, tedaj bi Italija sporočila velevlastim, da si pridržijo vso akcijsko svobodo, seveda vpoštevajoč vse dosedanje izjave Italije, da se obdrži status quo na Balkanu. Italija bi začela z razsežnejšimi operacijami v Egejskem morju, zasedla bi več otokov, blokirala Smyrno, v najskažnejšem slučaju bi blokirala tudi morske ožine. V Jonskem ali v Jadranskem morju bi pa Italija opustila ploč vsako akcijo. V Rimu upajo, da se bo velevlastim posrečilo, turško vlado pripraviti do tega, da sklene mir. Če bi pa do tega ne prišlo, tedaj bi morala Italija opustiti svoje dosedanje načelo, naj ostane vojna lokalizirana, da s tem hitreje konča vojno. V najdalj štirinajstih dnevih pričakujejo, da proklamira Italija aneksijo Tripolitani, nakar se potem začne eventualna diplomatska akcija v Carigradu.

Vojna se bo nadaljevala.

»Sabah« poroča, da je turški ministri predsednik sklenil, da ne sprejme nikake posredovalne akcije in da se bo vojna nadaljevala, dokler se ne začne Italija pogajati na podlagi stališča, ki ga zavzema turška vlada.

Strah Turčije pred Avstro-Ogrsko.

Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada zelo v skrbeh, ker koncentrirano baje Avstro-Ogrska na turški vojaštvo. Govori se, da je Avstro-Ogrska mobilizirala dva armadna kor. Z Dunaja se ta vest dementira.

Velevlasti.

Posredovalna akcija v turško-italijanskem vprašanju za zdaj miruje. Vrše se pa pogajanja, da uvedejo vsi evropski kabineti skupno akcijo. Iz Rima poročajo, da so velevlasti soglasno priznale aneksijo Tripolitani kot fait accompli, obenem pa izrazile željo, naj se turškimi in italijanskimi diplomatom posreči, kakor hitro mogoče rešiti konflikt na podlagi kompenzacij, ki bi zadovoljile obe strani. Italija je izjavila, da je

pripravljena pogajati se na tej podlagi.

Egipt.

»Morningpost« in »Daily Telegraph« poročata, da je popolnoma nesnovana vest, ki je krožila v tork na berlinski borzi, da namerava namreč Anglija anektirati Egipt.

Na tripolitskem bojišču.

»Agenzia Stefani« poroča iz Tripolisa: Vrhovni poveljnik italijanske ekspedicijske armade je sklenil, zasedi mesto Homs. To nalogo imajo čete, ki so pod zaščito vojnih ladij odšle iz Tripolisa. Turško garnizijo v Homsu bodo najprvo pozvali, naj kapitulira. Če se bo upirala, se bo mesto s silo zasedlo. V Tripolisu je izkrcanje ekspedicijske armade skoraj končano.

»Tribuna« poroča, da položaj v Benghasiju ni tako ugoden, kakor v Tripolisu. Boje se, da so Turki umorili patra Umberta iz reda sv. Jožefa in druge Italijane.

»Sabah« poroča o zopetnem napadu turš. čet na Italijane v Tripolisu. »Ikdam« poroča, da se Turki pripravljajo na napad na mesto Tripolis. Turški vojniki in Arabci so navdušeni. Čete, ki prihajajo turškim vojakom iz notranje dežele na pomoč, so dobro oborožene in krepko podpirajo vojaštvo. Italijani so baje okoli mesta Tripolisa napravili utrdbe. Tudi v Benghasiju podpirajo Arabci turško vojaštvo.

Turški prostovoljci.

Poslanec mesta Benghasija, Jusuf Setvan, ima baje 8000 prostovoljcev na razpolaganje za boj proti Italijanom. Mehmed-bej je pa baje zbral v Tuneziji 30.000 prostovoljcev in prekoračil z njimi mejo. V Egiptu nabrani prostovoljci so prišli na mejo pri Benghasiju.

Politična kronika.

Z mesnim vprašanjem se je bavil večeršnji ministrijski svet, ki pa ni storil nikakršnih sklepov, ker je šlo v prvi vrsti samo za nove instrukcije strokovnim referentom. Kakor smo že poročali, se bodo pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado zopet nadaljevala. Med Avstrijo in Srbijo so nastale glede izvoza, odnosno uvoza mesa in živine nove težkosti, ker se na eni strani Srbija sklicuje na svojo pravico samostojno določiti množino kontingenta, na drugi strani pa pravi Avstrija, da sme sklepati na podlagi pogodbe iz leta 1910 s srbskimi izvozniki tvrdkami direktno pogodbe za uvoz mesa tudi čez množino, ki jo dovoljuje srbska vlada.

Pogajanja med Nemčijo in Francosko zaradi Maroka in zaradi kompenzacij Nemčiji v francoskih vladnih krogih niso zadovoljila. Kakor smo že poročali tudi velike stranke niso zadovoljne s kakim teriferikalnim odstopom in tudi vlada ne mara popustiti.

Prva podrobna poročila o revoluciji v Hankavu prihajajo sedaj v javnost. Revolucija se je začela, ker je vlada dobila v roke listo revolucionarjev. Na listi je bilo tudi več imen častnikov in vojakov vsled česar je zahteval podkralj brzojavno vojaško pomoč iz Pekinga. Nekaj revolucionarjev je dal podkralj tudi aretirati in obglaviti, vsled česar je začelo 6 polkov z revolucijo. Končno so se pridružili revolucionarjem

tudi ostali vojniki. Revolucionarji so nato zažgali palačo podkralja, prej pa so vsem sosedom dali toliko časa, da so izpraznili hiše. Tudi za red so revolucionarji iskale skrbeli. Kakor znano so izkrcane nemške vojne ladje vojaštvo, njim so sledile tudi angleške vojne ladje in je angleški admiral prevzel poveljstvo nad vsemi četami. V boju, ki se je vnel pri Vučangu med revolucionarji in vladnimi četami so smagovali revolucionarji, pozneje pa so se morali umakniti, ker jim je zmanjkalo patron. Cesarji general, ki je spoznal nevarni položaj, se je začel pogajati z vetaši. Baje posreduje Juanšikaj med vetaši in vlado, ki misli vpeljati dalekosežne demokratične reforme ter objublja sklicati parlament leta 1912. V diplomatskih krogih so mnenja, da bo Japonska intervenirala, kakor hitro bi se ustanovila na Kitajskem republika.

Shod zveze gostilničarskih združenj v Ljubljani.

Da zavzame stališče v vprašanju nameravane podražanja piva, je sklicala zveza gostilničarskih združenj na Kranjskem za večeraj v Mestni dom zborovanje, ki se ga je udeležilo prav lepo število gostilničarjev in delegati gostilničarskih združenj, včlanjenih v zvezi. Shod je otvoril g. Kenda ter orisal namen zborovanja. Gre namreč odvrniti atentat karteliranih pivovarjev na gostilničarje. Pivovarne hočejo namreč zopet podražiti pivo. Zveza je stopila tozadevno v stik z vsemi pivovarnami, ki pridejo za slovenske kraje v poštev in je dobila od vseh konformne odgovore v smislu nekega pisma, ki ga je poslal pivovarniški kartel karteliranim in tudi nekarteliranim pivovarnam. V tem pismu uči kartel pivovarne, kako naj odgovorjajo na vprašanja »Zveze«. »Zveza«, ki šteje danes nad 2600 včlanjenih gostilničarjev se mora danes odločiti, kake korake ji je storiti v tem oziru. Poudarjati pa je treba, da so dale kartelirane pivovarne povsem nejasen odgovor med tem ko so nekartelirane pivovarne odgovorile precej jasno. Kot drugi je nastopil v imenu »Delniške pivovarne« dr. Karlovšek, ki je pojasnil težkosti in zapreke, ki so se stavile »sproti« »Delniški pivovarni« takrat, ko se je snoval kartel, tako da je bila sama prisiljena vstopiti, kakor tudi druge pivovarne, v kartel, če se je hotela vzdržati. »Delniška pivovarna« je izstopila iz kartela, vendar pa je vezana od nekaterih stvareh še do 31. decembra 1912. O tem govoriti, ali bo kaka pivovarna zvišala ceno piva ali ne, je težko, ker igrajo pri tem razni faktorji veliko vlogo. Pivovarne so odvisne od podražitve ječmena, hmella, delavnih moči, podražitev pa je odvisna tudi od povišanja državnega davka, od povišanja vozarine, v prvi vrsti pa od kroga odjemalcev. Pivovarna, ki ima veliko število odjemalcev, je odvisna od teh svojih odjemalcev in ti ji naravnost lahko diktirajo cene. Če vedo slovenske pivovarne, da jih bodo Slovenci podpirali, vedo da ne morejo iti v nič in se jim tudi ne bo treba vezati s tujiimi pivovarnami, dokler pa teči slovenski gostilničar tuje pivo in zanemarja domača podjetja tako, kakor žalibog tudi do sedaj še, tako dolgo je pivovarnam težko precizno odgovorjati na taka vprašanja.

gami prevrnjene mize, so odšli počasi in umerjeno drug za drugim... Čez pol ure se je krčmar vzdrnil, zahaljal je in zdlo se mu je, da je sanjal hude sanje...

Ta grozota se je vršila v soboto zvečer, vse do sete polnoči.

Drugi dan, v nedeljo, je stal nadežljivi na trgu pred pošto. Senčil si je oči z dlanjo in je gledal mežikajoč proti milojasnemu jutranjemu nebu. Na prag je stopil poštar in je pozdravil od daleč.

»Dobro jutro!«
»Dobro jutro, bog daj!«
»Lepo jutro!«
»Zares lepo jutro!«
Stopila sta si bližje in sta si segla v roka.

Od leve strani je prišel notar, od desne davkar.

»Dobro jutro!«
»Dobro jutro, bog daj!«
»Lepo jutro!«
»Zares lepo jutro!«

Tako so stali v lepem solnčnem jutru in so se prijetno razgovarjali. Zvečer pa so sedeli v krčmi in nadežljivi je povzdignil svoj glas in je rekel:

»Bratje, radost je živeti na svetu, če živi človek, kakor mi živimo!... V naših srečih je ljubezen, zato so čista in zadovoljna ta naša srca, zato so zdrava naša lica, so zadovoljne naše oči. Še zanaprej...«

Referat je imel nato g. Mencinger, ki je govoril o splošnem draginjskem vprašanju in nato prešel na kartele pivovarjev. Takosvani »Kundenschutzverband« je bil začetek kartela, kateremu so tudi naše pivovarne, zaslepljene, verjele. Letos 1. februarja pa so izstopile, vendar pa so valed nesrečnega besedila pogodbe še vedno vezane na predpise kartela. Tudi gostilničarji so se zavedali kaj pomeni za nje ta kartel in vršila so se še pogajanja za nakup velike pivovarne, ki so se pa razbila. Referent se je bavil nato z razvojem vprašanja o podražanju piva na Dunaju, kjer so se gostilničarji udali pivovarnarjem proti malenkostnim koncesijam, da pivovarne ne bodo oddajale več zasebnikom piva v sodih in ne manj kakor po 50 steklenic v zabojih in pa da se bodo pivovarne zavzele za koncesioniranje prodaje piva v steklenicah. Mi moramo pri nas računati s tremi vrstami pivovarjev in te so 1. kartelirane pivovarne, ki so obenem v nemških rokah, 2. nekartelirane pivovarne v slovenskih rokah in 3. gostilničarska pivovarna v Lescah. Karteliranim pivovarnam morajo napovedati gostilničarji najhujši boj kot njih največjim nasprotnicam, ker v dvojnem oziru odirajo gostilničarja in posredno tudi gosta. Kartelirane pivovarne pomagajo polni močno velikim kapitalistom, ki sami na eni strani draže potom borzne spekulacije hmelj in si na ta način napravijo drugi dobiček. Imamo pa nekartelirane pivovarne, tako »Delniška pivovarna«, pivovarno na Vrhniki, v Mengšu, Skofji Loki, Kranju in v Lescah, ki bodo vzdržale svoj izstop če slovenski gostilničar ve, kaj pomeni za njega, da se lahko naslanja na domače nekartelirane pivovarne in ne podpira karteliranih pivovarjev morda samo zaradi tega, ker okusu enega ali drugega ono pivo bolj ugaja. Važno pa bi bilo, da dobe gostilničarji soodlično besedo pri pivovarnah, kakor je to pri pivovarni v Lescah in bi se dalo lahko izvesti tudi pri »Delniški pivovarni«. Zato pa morajo gostilničarji pristopiti kot delničarji pivovarnam, ki so zunaj kartela. Predlagal je nato sledečo

resolucijo.

Na zborovanju dne 18. oktobra 1911 v Mestnem domu zbrani gostilničarji delegati in zastopniki združenj sklenejo v zadevi zaradi podražanja piva: Deželni zvezi gostilničarskih združenj na Kranjskem, odnosno njenemu predsedstvu, se odločno prepoveduje v imenu gostilničarstva voditi kakršnakoli pogajanja s katerokoli pivovarno zaradi podražanja piva, ker stoji na stališču, da vsak tak dogovor zaradi pomanjkanja legitimacije za nje ni pravoobvezen in ker je danes parola slovenskega gostilničarstva boriti se z vsemi dopustnimi sredstvi proti pivovarniškim kartelom in proti vsakemu podražanju piva ter vsled tega odločno odklanja vsako takozvano posredovanje ali pogajanje.

Resolucija je bila soglasno sprejeta, nakar je govoril g. Cerar proti vsakemu pogajanju in za odpor s tem, da gostilničarji ne bodo točili piva onih pivovarjev, ki bi zvišale cene.

G. Franchetti si izprosi nato legitimiranje, da sme na obrtnem svetu, ki se sestane 27. t. m. tudi v imenu »Zveze« nastopiti proti vsem kartelom brez izjeme, nakar zagotovi dr. Karlovšek v imenu »Delniške pivovarne«, da bi ta prav redovolje sprejela v odbor tudi gostilničarje, nakar je zaključil predsednik g. Kenda zborovanje.

I. mednarodna lovska razstava na Dunaju leta 1910

Glasmom zaključka proračuna o dohodkih in izdatkih deželnega komiteja kranjskega za I. mednarodno lovsko razstavo 1910 znaša komiteju iz dospelih dohodkov preostanek 1948 kron. Z ozirom na sklep zadnje seje deželnega komiteja nakazal se je ta preostanek po enakih delih, to je po 974 K kranjskemu društvu za varstvo lova in slovenskemu lovskega društvu. Povodom zaključka svojega delovanja, izpolniti mora deželni komitej še prijetno dolžnost, da se vsem oblastvom, korporacijam, društvom in posameznikom, kateri so z materjalnimi darovi ali na kak drug način pripomogli do udeležbe, najtoplejšje zahvali. V ta namen se objavi popolni imenik dospelih darov. Darovali so: 3000 K deželni odbor kranjski; po 1000 kron: knez Hugo Windischgrätz, knez Karol Auersperg in kranjska hranilnica; 600 kron: princ erman Schönburg-Waldenburg; po 500 kron: dr. Karel baron Born, Friderik baron Born, trgovska in obrtna zbornica, mesto Ljubljana; 250 K:

Kreditno društvo za trgovino in obrt; po 200 K: Božidar baron Schwarz, Rudolf graf Chorinsky, Leo graf Auersperg, Oto baron Abfaltner, dr. Ivan Seligstein, dr. Ivan Tavčar, Kranjska industrijska družba, Komenda nemško-viteškega reda, Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo, c. kr. privatna zavarovalnica proti požaru; po 150 K: Emerik Mayr, Ljubljana; Julius Muhr, Bled; 120 K: Eduard Glanzmann & Andrej Gassner, Tržič; po 100 K: Assicuratiوني Generali, Otomar Bamberg, Franc Galle, Herman Goriany, Ivan Hribar, dr. Josip Kosler, Ivan Kosler, Olga Rudesch-Kosler, Leopold baron Lichtenberg, Josip Luckman, Anton Rudesch, »Slovensko lovsko društvo«, Viljem Treo, Ljubljana, Eduard Dolenc, Orehek, Gustav Eger, Železniki, Christant Latstätter, Domžale, Vinko Majdič, Kranj, občina Metlika, trboveljska premogokopna družba Zagorje; po 50 K: Karel pl. Hollegha, Robert Kollman, Ivan Kováč, Ivan Krisper, Josip Krisper, dr. Valentin Krisper, Friderik baron Reebach, Leo Souvan, dr. Karel Schmidinger, ekselencia Josip baron Schwegerl, Emil Tónies, Gustav Tónies, Ljubljana, Josipina Hotšehwar, Krško, Emanuel Kühnel, Gradac, Komenda nemško-viteškega reda, Metlika, Adolf Jurca, Postojna, Karel Mayr, Lož, Karel Noot, Javornik, Jakob Oberwalder, Domžale, Akejska družba, Belajec, Anton Stare, Mengeš, Avgust Trappen, Jesenice-Fuzine; po 40 K: Moric Hladnik, Ljubljana, dr. Gvido Dolsehn, Dol. Logatec; 35 K: Silvester Domielj, Črnomelj; 32 K: Lovski klub, Metlika; po 30 K: dr. Eduard Brettl, dr. Ivan Lovrenčič, Anton Luckmann jun., Franc Urbanc, Ljubljana, Edvard Dolenz, Kranj, Ivan Kresse, Kamnik, Nikolaj Lenček, Skofja Loka, Klemen Tittel, Večve, Posojilnica, Črnomelj; po 25 K: dr. Demeter Bleiweis vit. Trsteniški, J. Bleiweis vitez Trsteniški, Viljem Laschan vitez pl. Moorland, Artur Mahr, dr. Hubert Souvan, Ljubljana, dr. Konrad Bertsche, Poganice, Mara pl. Langer, Bršljin, »Lovsko društvo«, Novo mesto, E. Henrik pl. Schllmayr-Lichtenberg, Snežnik; 21 K: Vinko Gregorič, Senožeče; po 20 K: Anton Feigler, dr. Friderik Lukan, Josip Poklukar, Anton Schuster, Edvard Tavčar, Ljubljana, »Lovska družba«, Zgor. Šiška, »Kmetiska posojilnica vrhniške okolice«, Vrhnika, Josip Schauta, Želimlje, Josip Bilček, Idrija, Ivan Bukovec, Mrzla Loka, Franc Dolenz, Stara Loka, Anton Galle, Gor. Logatec, Rudarska družba, Litija, Ernest Gmeiner, Dvor, »Lovski klub Pivka«, Št. Peter, dr. Viktor Ahazhizh, dr. Karel Slane, Novo mesto, »Lovsko društvo Cerklje«, Janko Palme, Brdo, Bogomir Perhac, Vipava, Piatnik Ferdinand, Njivice, Alfred vitez Pischhof, Dunaj, J. Renier, J. Tekavčič, Krško, Karel Stare, Kamnik, Karel Šavnik, Kranj, Ivan Schenk, Reka, Ivan Ulm, Klevče, Anton Kajfče, Kočevje-Črnomelj, »Mestna hranilnica«, Črnomelj; 16 K: Alojzij Pehani, Knežak; 15 K: Georg Sterk, Vinice; 12 K: Franc Knaflič, Sv. Martin; 11 K 20 vin.: občina Vinice; po 10 K: Franc Avčin, J. S. Benedikt, August Dreise, Oto Dreise, Ivan Grobelnik, Franc Hren, Primož Hudovernik, Karel Jellen, Edmund Kavčič, Ivan Mejac, Franc Paulin, Josip Perdan, Gabriel Piccolli, Ivan Presel, Viljem Putick, Franc Sevič, dr. Leo Stare, lekarnar Sušnik, Karel Stüdel, Anton Tonec, dr. Ivan Vrtačnik, Pavel pl. Zhuber, Urban Zupanc, Ljubljana, Oto Gusej, Anton Homan, Anton Kašman, Alojzij Krenner, Skofja Loka, Karel Barborič, Josip Bergman, Franc Božič, Leopold Kopač, Adolf Pauser, Jakob Pavčič, Georg Picek, Anton pl. Pöll, Novo mesto, Viktor Parma, dr. Ivan Premrov, Kamillo Raueh, Francesco Riva, Franc Slane, Pavel Svetec, Litija, Tomo Koprive, Josip Zimmermann, Zagorje, Vaclav Polan, Bogenšperk, Martin Bukovec, Toplice, Ivan Vahčić, Cerklje, Martin Andrejčič, Skočan, Josip Dular, Vas, dr. Janko Hočevar, dr. Franc Vončina, Krško, dr. Alojzij Homan, Radeče, Camillo Prey, Mokrice, Ivan Rupan, Sv. Križ, Ivan Košič, Reka, Aleksander Wutscher, Nemška vas, Florijan Zorko, Družinska vas, Milan Ivančič, Svetje, Josip Doltar, »Lovski klub I.«, Ivan Kubinec, Andrej Lackner, Karel Müller, mestna občina, Črnomelj, Josip Banovec, Rožičevrh, občina Božakovo, ravnatelj Gmeiner, Dvor, dr. Stanislav Bevk, Franc Goli, Josip Šepetavec, Idrija, Milan Lah, dr. Franc Pehaček, Planina, Karel Puschman, Predjama, Andrej Rovar, Col. N. Hanusch, Lipica, Emil Finger, Prestranek, Josip Kijaut, Landol, Leopold Dekleva, Buja, Alojzij Domicelj, Zagorje, dr. Alojzij Žnidaršič, Ilirska Bistrica, Anton Skok, Domžale, Emel Kempfer, Janko Koschier, Jernej Orožen, Kamnik, Karel Mally, Tržič, Andrej Mejac, Kaplavas, Senica & Leisler, Motnik, Adolf pl. Kappus, Kamna gorica, H. Berrer, Bela peč, Franc

»Pa so se te usmili zavoljo nedolžnih otrok...«

»Svojo mladoletno hči... gospodom v suknji in smradljivim hlapcem...«

»Svojo ženo je ubil, državo je okradel in osleparil, na državne stroške uganja prešestvovanje...«

»Prodal se je, kdor ga je hotel... na očitnem trgu se je prodajal — njegov slinasti obraz je stokratna pogodba!«

»Žena ti strada, kakor eiganka hodi, z oken pobira skorje... ti pa ponoči skozi tista okna k deklam v vas!«

»K deklam, ki zate ne marajo, ker se ti tresejo kolena od starih grehov in od gnusnih bolezni... pa se te je usmili suha kost, od drugih obglodana!«

»Kuharici je pod vojašnico dajal ostudne podobe, drugi dan pa je v cervki obilzal ves križev pot!«

»V krčmi je obkladal Mater božjo z nečednimi imeni, drugi dan pa je kosil pri župniku in je s solzami v očeh napil katoliški cervki!«

»Babe ga žive in rede, stare in mlade, grde in lepe; s prešestvovanjem si služi svoj kruh, slabši je od vlačuge!«

»Dajte mu dekleta v šolo; poučil jih bo, da bo veselje!«

»Pokažite mu svoje žene; potolažil jih bo do kraja!«

»Dajte mu svoj denar; spravil ga bo, da ga nihče več ne najde!«

»Slepar!«

»Tat!«

»Nečistnik!«

Vrišč in trušč je bil, da so se v pozni noči odpirala okna tu, tam, in da so gledale preplašene in ramodnevne oči po cesti navzgor in navzdol ter proti svetlim zvezdam.

Le za kratek hip so umolkli zasopljivi in utrujeni. Nato pa se je zgodilo nekaj tako čudnega in neverjetnega, da je težko napisati. Nadežljivi, sladkooki, belolični, najmirnejši med vsemi, je pograbil steklenico ter jo je zalučil z vso silo proti daccarju, zadel pa je notarja naravnost v obraz, da se je takoj prikazala pod očesom črna kri. To je bilo znamenje za vseobčijo tepež. Sprijeli so se, suvali, tepli in davili, kakor je pač bilo; nihče ni več razločil ne obraza, ne stanu, ne imena. Kmalu se je gnetel in preverčal po tleh silen klopič; padali so stoli, padale so mize, okna so se zvenketaje stresala. Težko sopenje, hropenje, zamolklo grgranje, tenki, zategnjeni vzkliki.

Nenadoma je vse utihnilo; vstali so trudni, trepetajoči. In tedaj se je zgodilo nekaj še bolj čudnega in neverjetnega. Med durmi je stal goloroki krčmar, upiral je pesti v boke in je strmel. In kakor so ga ugledali, kako je tam stal, so vsi mahoma planili nanj, podrli so ga na tla, bili so z debelimi pestmi, kamor je naletelo ter so ga suvali z nogami iz kota v kot. Ko je obležal med štrlečimi no-

Verweger, Javornik; po 7 K: Mihael Kosec, Dragatuš, Avgust Kunc, Črnomelj; po 6 K: Vaclav Filler, Dole, Ivan Hlupar, Krupa, »Lovski klub Ilirska Bistrica«, Ivan Intihar, Skrabce; po 5 K: Vincenc Boršter, dr. Henrik pl. Cron, Franc Hren, Alojzij Jenčič, dr. Adalbert pl. Keller, dr. Roland pl. Küsswetter, Henrik baron Lazarini, Ludovik baron Lazarini, Terezija Tuzher, Juli Treo, Jakob Zalaznik, Ljubljana, Gvidon Birolla, Franc Koman, Ignacij Plantarič, Škofja Loka, Franc Košak, Grosuplje, Karel Mayer, Vrhnik, Feliks Pehani, Žužemberk, Gustav Golja, Maks vitez pl. Langer, Novo mesto, Štefan Kožar, dr. Ivan Lininger, Martin Malneršič, Ignac Müller, Ludovik Pinkava, Črnomelj, Ivan Bohte, Pavčič, Janko Grahek, Petrova vas, Franc Lovšin, Vinice, Martin Matjašič, Rosalnice, Ivan Jerman, Krško, Ivan Komljanec, Karel Riedl, Leskovec, Ferdinand Burger, Bloške poljane, Ivan Spitz, Grmače, Jerica Dekleva, Postojna, Viljem Pohl, Idrija, »Lovski klub Idrija«, Rudolf Dominik, Ivan Vidmayr, Črni vrh, Alfred Kölbl, Planina, Juli Lenassi, Gor. Logatec, Avgust Belle, Rakel, Franc Zagar, Markovec, Ivan Stergulec, Begunje, Ivan Hus, Vipava, Matija Marinček, Tržič; po 4 K: Ivan Duffe, Emil pl. Obereigner, Oto Pavel, Ljubljana, Emil baron pl. Komers, Litija, Franc Irowetz, Georgstal, Josip Nowak, Gornjače, Franc Schullin, Idrija, Georg Lenger, Žiri; po 3 K: dr. Jakob Jan, Franc Rumpert, Henrik Vranter, Franc Zesser, Krško, Josip Vrtačnik, Dole, Josip Skubie, Franc Svetina, Črnomelj, Matija Vertin, Doblje, Jakob Kalan, Škofja Loka, Hubert Novak, Snežnik, Franc Svičelj, Kožljek, Franc Cukljati, Sv. Gotthard; po 2 K: Anton Černice, Pavel Drenik, Oto Fetič-Frankheim, dr. Parel Galle, Friderik Gatsch, dr. Mirko vitez pl. Grasel, Franc Hrehorič, Alojzij Jenčič, Feliks Justin, dr. Adolf Kaiser, Ciril Koch, Ivan Krakar, Henrik Ludwik, Josip Malenski, Karel Mayer, dr. Herman Neuberger, dr. Edvard Pajnič, dr. Oton Papež, dr. Viktor Pessiack, dr. Alojzij Praunseis, Josip Prosenec, dr. Vladimir Ravnihar, Leon Rogl, Karel Šturm, Mihael Verovšek, Franc Višnar, Peter Zmitke, Ljubljana, Škofja Loka, Gregor Dolenz, Praprotno, Ivan Urbas, Novo mesto, Franc Gerald, Albert Prime, Krško, Georg Jaklitsch, Pavel Puhek, Alojzij Stepec, Mat. Josip Skubie, dr. Karel Šturm, Anton Zure, Črnomelj, Anton Kadunc, Tribuče, Peter Podbrežje, Oswald Schieber, Hmeljnik, Viljem Kindler, Leskova dolina, Ferdinand Hoffmann, Planina, Friderik Danner, Štefnik, Viktor Kavčič, Mrzla lopa; 1 K 50 v: Ivan Kavčič, Žiri; po 1 K: dr. Ivan Modic, Josip Palme, Ivan Ružička, Anton Volta, Ljubljana, Karel Černetič, Karel Havelka, Maks Hočevar, Anton Krieger jun., Krško, Franc Znidaršič, Leskovec, Leopold Bavdek, Stanko Bavdek, Franc Prezelj, Črnomelj; 13 K: zbirna občina Zminc; 15 K: darilo občinskega odbora Velike Lašče; 25 K: darilo občinskega odbora Fara (Kočevje); 33 K: zbirka občine Kočevje.

Štajersko.

Čeden primer uradne slovenščine. V celjskem sodnem okraju prebiva najmanj 90% Slovencev in vendar mrevarijo pri okrajnem sodišču našo blagovlasno materinščino tako, da je sramota. Te dni smo dobili v roke sledeče uradno pismo celjskega okrajnega sodišča: Sklep. Izbriz vsled sklepa z dne itd. zemljiške knjige Pletrovic zasnabe zavrniti predloga na predznanbo zastavne pravice za terjatev itd. Podpisan je sodnik dr. Stepischnegg, čegar uradna slovenščina in salomonske sodbe so predmet neštevilnih anekdot celo v krogih njegovih nemško - nacionalnih tovarišev. Taki Stepischneggovi sklepi so se za juridično izobražene ljudi prave uganke, kako pa šele kolone preprosti kmetje, ko dobi- je take »sklepe« od sodnije, ki nima- jo ne glave ne repa?

Tovarna za ponarejene štampiljice v graški kaznilnici. Graški »Arbeiterwille« poroča: Čisto slučajno so prišle oblasti na sled dobro ideji tovarni za izdelovanje ponarejenih štampiljic v tukajšnji (graški) jetnišnici. Pri nekem okrajnem sodišču na Kranjskem so našli pri nekem jetniku dokumente, ki so bili sicer pravilno kolekovani in so nosili vse uradne oznake, a so vendar bili ponarejeni. Jetnik je v preiskavi priznal, da je dobil v graški kaznilnici klišee za štampiljice in je tudi povedal, od koga. To se je javilo v Gradec in v resnici so potem našli pri kaznjencu Jožefu Schafferju celo vrsto klišeev za štampiljice in prav priprosto orodje, s katerim jih je izdeloval. Štampiljice najrazličnejših avstrijskih oblasti, zlasti policijskih v raznih krajih, so naravnost izvršno ponarejene in to na jako priprost način. Kaznje-

ne si je dal prinesti navadno kamenito tablico in je izkraspal z iglo napise, dvoglave orle in razne grbe. Prodajal je potem te priproste štampiljice za en ali dva pleboka kruha — po količini dela. Nedvomno je teh štampiljic še precej v prometu.

Iz štaj. dež. šolskega sveta. Namestniški svetnik in poročevalec za upravne in gospodarske zadeve pri štaj. dež. šolskem svetu dr. pl. Manger - Kirchsberg je stopil v pokoj na lastno prošnjo. Ob tej priliki je dobil naslov dvornega svetnika. Za njegovega naslednika je imenovan ministrski tajnik v naučenem ministruvu Oton Florijan.

Uradniške spremembe pri Južni železnici. Na novo so sprejeti gg.: Andrej Gosar (Hrastnik), Julij Ramšak (Preding - Wieselsdorf) in Armand Sohr (Vuhred). — Prestavljeni so gg. postajenačelnik J. Papp iz Laškega trga kot revident v Matzleinsdorf; postajenačelnik Juri Zakčič iz Ponikve v Laški trg; pristav Franc Weitzer iz Celja v Matzleinsdorf; pristav Janez Perk iz Vordernberga v Celje; pristav Hugon Nawratil iz Pragerskega kot postajenačelnik v Werndorf; asistent Franc Geissler iz Ptuja v Briksen; aspirant Alojz Weber iz Sevnice v Calliano; aspirant Rudolf Domajko iz Poljčan v Mori; aspirant Leopold Macholda iz Št. Jurja ob J. ž. v Sevnico; Friderik Rottenbacher, asistent, iz Wildona na Pragersko; aspirant Rudolf Pliberšek iz Sevnice v Št. Jur ob J. ž.

Od Sv. Lovrenca v Slov. goricah nam poročajo: V doslej popolnoma črni občini Zakušak so pri občinskih volitvah klerikalni kandidati na celi črti propadli. Za župana je izvoljen gosp. Franc Muršec, posestnik v Zakušaku. S tem je cela lovrenška fara v naprednih rokah. Čestitamo vrlim bojevnikom za narodno - napredno stvar k lepemu uspehu!

Iz Maribora poročajo: Znani cerkveni tat Pavel Veber, rojen leta 1871. pri Sv. Krištofu poleg Laškega trga, ki je bil zaradi različnih tatvin in ropov v cerkvah že večkrat zaprt in se tudi sedaj nahaja v graški kaznilnici, je pisal iz kaznilnice svoji sestri v Maribor pismo, v katerem jo prosi, naj bi presadila neki ribizlov grm iz vrta, ki ga ima v najem, v svojega lastnega. Škoda je, da bi prišel tako dragocen sad v tuje roke. — Policiji se je zdelo to mesto v pismu sumljivo, zato si je najprej sama ogledala ta ribizlov grm. Ko so ga izkopali, so pa našli sledeče dragocenosti: srebrn, pozlačen kelih, z gotičnim pokrivalom in na podnožju graviran, srebrno, močno pozlačen monštranco; devet komadov srebrne, pozlačene monštrance z zelenimi in rdečimi dragulji; dva komada neke močno pozlačene monštrance; dva pozlačena okvirja za sliko in več manjših cerkvenih posod. Preiskava bo dognala, po katerih cerkvah je Veber te dragocenosti, ki so vredne več tisoč kron, ukradel.

Iz Središča. V nedeljo, dne 22. oktobra ob 3. popoldne priredi v gostilni Zidarje večji sokolski sestanek za celo tukajšnje okrožje in svrhu ustanovitve telovadnega društva »Sokol« za Središče in okolice. Rojaki! Oprimimo se z vso vneto lepe sokolske misli, pokažimo s svežim, odločno naprednim novim delom, da klerikalnim vsiljivcem med nami ni in ne bode mesta. Zato prav prisrčno vabimo vse, staro in mlado, kakor tudi brate Sokole iz sosednjih krajev k obilnemu obisku, da postavimo s tem novo mogočno postojanko narodne in napredne misli v našem okraju! Bratje — ne vdajmo se! Na zdar! — Pripravljajni odbor.

Drobne novice. (Iz politične službe.) Prestavljen je namestniški koncipist dr. Josip Fasching iz Ljutomerja k namestniji v Gradec, in namestniški konceptni praktikant Viktor Kastner-Pöhr iz Maribora k okrajnemu glavarstvu v Ljutomer. — Slovenska zmagaja. Pri občinskih volitvah v kmečki občini Vosek, blizu Sv. Trojice v Slov. goricah, so zmagali slovenski kandidati. Štajercijanci, ki so imeli doslej občino v rokah, so propadli. — Tečaje za slovenščino priredi nemško-nacionalni akademski delavni odtsek na graškem vseučilišču. Pristop imajo tisti nemški akademiki, kateri so člani kakega nemškega »obrambnega« društva. — Požar v tiskarni. V ponedeljek popoldne je začelo goriti v kleti Kralikove tiskarne v Mariboru. Užgalo se je v nekem zabojni oglje. Ker so začeli goriti tudi drugi predmeti, je odšla požarna bramba, ki je v kratkem času ogenj zadušila. — Zaba v prižganju. V Kurševski gostilni v Podvinicah pri Stojtu sta bila Toplak ml. in tesarski pomočnik Majcen toli priljubljeno »žganico«. Ker sta imela drug drugega že dlje časa na piki, sta se skregala in končno je Toplak Majcena z nožem hudo obdelal. — Živinski sejem je namestnija z ozirom na kugo slinavko in grintavko prepovedala. — »Delegat« železnice

škega ministristva dr. Gross, ki je imel pred kratkim spoštovane ljutomerske nemškutarje za norca, je bojda neki 41letni Avgust Gleinzer iz Maribora. Gleinzer je izvršil že več goljufij.

Koroško.

Živinjaki semjaji po Koroškem so v zadnjem času jako slabo obiskani. Vsa živinjska kupčija je zastala. Vzrok temu je, da razsaja še vedno po nekaterih občinah koroških živinjska kuga. Uvoz in izvoz živine v teh občinah je seveda prepovedan, prepovedani so sejni in tudi vsaka prekupčija doma. Cene živini v okrajih, ki niso okuženi, so jako padle. Vendar pa kljub nizkim cenam še vedno ne obiskujejo tuji trgovci koroških sejmish.

Spomin na goljufive monsignore. Te dni so deloma za slepo ceno prodali pri Treibungu ležeča posestva tistega vrlega katoliškega prelata Kayserja, ki je koroško zvezo posojilnice v družbi s svojim prijateljem prelatom Weisom ogoljufal za milijone. Kayser je zaprt, Weisu pa se v Ameriki dobro godi.

Zlato... Bogataši nimajo na Koroškem sreče. Baronici Rechbach v Celoveu so bile pokradene vsakovrstne zlatnine v veliki vrednosti, neka druga aristokratka pa je gredoč iz gledališča domov prišla ob dragoocenosti, ki je veljala nad 4000 K.

Primorsko.

Revizija ljudskega štetja. Zaradi nezastisljanih nepravilnosti pri zadnjem ljudskem štetju je bila vlada primorana odrediti tudi v Gorici revizijo ljudskega štetja, ki se je začela včeraj. Baje bodo pozvali pred komisijo samo 3000 oseb, da izpovedo glede občevalnega jezika, kar pa niti približno ne zadostuje, da se popravi krivica, ki so jo trpeli Slovenci.

Vodstvo okrajnega glavarstva v Gorici je prevzel okrajni glavar v Sežanih Anton Rebeck, ki bo vlado zastopal tudi v goriškem deželnem zboru.

Okrožno sodišče v Pulju. Pod vodstvom župana dr. Varetone je šla na Dunaj deputacija občinskega sveta, prosit, naj se v Pulju ustanovi okrožno sodišče. Na merodajnem mestu se je deputaciji reklo, da je ustanovitev okrajnega sodišča v Pulju samo vprašanje časa.

Nasilen ljubimec. Že nad 50let stari paznik Anton Wautschek v Trstu je strastno ljubil svojo gospodinjo Katro Alless, dasi je ta že 46 let stara in sme po kanoničnem pravu živeti že v farovžu. Ker Katra ni uslišala Wautscheka, je prišlo do razpore med njima. Wautschek je Katri grozil s smrtjo in je bil vsled tega nekaj dni zaprt. Ko je prišel iz zapora, je nesel Katri zopet ponujat svojo ljubez, in ker ni nič opravil, jo je z nožem sedemkrat ranil in sam sebe zastrupil.

Kolera. V Gradini pri Poreču je zbolela 16. t. m. 62letna Helena Vellovič, sestra 13. t. m. v Gradini za kolero umrlega Matije Munde, ker umrla 17. t. m. Kakor razglasa sanitetni oddelek notranjega ministristva, je dognala bakteriološka preiskava tudi za njo pravo kolero. V Gradini so postavili kužno barako.

Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj

naznanja, da se vrši

v četrtek, dne 19. oktobra 1911 ob 1/2 9. zvečer v gostilni gosp. Matjana (proj. »Katoliški dom«) na Turjaškem trgu 1

volilni shod

na katerem poročata kandidat za deželni zbor g. Adolf Ribnikar in državni poslanec g. dr. Vl. Ravnihar. Somišljeniki, udeležite se shoda polnoštevilno. Odbor.

Dnevne vesti.

+ Kranjsko - štajerska železnica. Pri vodji železniškega ministristva se je včeraj v spremstvu nekaterih poslancev oglasila deputacija in »eresentov iz kamniškega okraja in« je baron Apfaltrern izročil vodji ministristva spomenico glede železnice iz Polzele v Kamnik. Vodja železniškega ministristva je izjavil, da pride že v prihodnji zakon o lokalnih železnih progah Polzela - Vranako, če se bo na nadaljevanje te proge izpeljalo na Kamnik ali na Domžale, o tem ministristvo še ni nič sklenilo.

+ »Narodni Listy« o dr. Šusteršiču. »Narodni Listy« pišejo o znamenem govoru dr. Šusteršiča proti uradnikom tako: »Dr. Šusteršič, vodja klerikalnih Slovencev, je govoril

danes o uradniški predlogi v tomu, z gestami in z glasom, kakor bi šlo za državni temeljni zakon. Poleg tega je govoril z emfazo in patosom, da b' človek mislil, da so ogroženi najvišji interesi, v resnici pa gre dr. Šusteršiču vedno le za najožje interese: za prospeh slovenske klerikalne stranke, ki se dela agrarno stran-ko samo zato, ker zastopa samo kmečke okraje. Kdor tako nastopa, kakor on, je obvezan storiti vsaj najprimitivnejšo poslansko dolžnost: prečitati predlogo, predno govori o nji, tedaj predlogo, ki velja kot osnova za zvišanje plač uradnikov v XI. do VI. službenem razredu, predlogo, ki ima komaj tri paragrafe. Dr. Šusteršič pa ni vedel, da je tej predlogi pridejana tudi predloga za takozvane državne uslužbenice in je zahteval, da bi se to sprejelo v predlogo. Dr. Šusteršič je poleg tega zahteval, da naj se število uradnikov zmanjša za celi dve petini. Delal se je tako trdega, češ da je preveč uradnikov. Razumni človek v tem razloča. Takšen prebitek uradništva ni povsod. Je morda v alpskih deželah, na Češkem pa gotovo ni. Tam je neobhodno potrebno dopolniti še številne kategorije uradništva, posebno pa poštnege. Če uvažujemo, da je dr. Šusteršič vsled kratkovidnosti nekaterih čeških poslancev mogel biti vodja »Slovanske enote«, ne moremo danes, če se ozremo nazaj, drugega, kakor izreči svoje najgloblje pomilovanje, da so bili češki interesi spojeni s slovenskimi klerikalci, poleg tega pa moramo biti srečni, da smo se končno rešili te družbe.

+ Deželni odbor proti Pragi in za Krakov. Klerikalcem je skrajno nečlubo, da je prišlo v javnost, kako nehonetni sredstev se poslužujejo, da bi spravili vsaj nekaj slovenskih dijakov iz Prage na vseučilišče v Krakov. Včerajšnji »Slovenec« skuša oprati zamorca pišoč tako-le: »Deželni odbor ni nikdar storil sklepa, da ne podpira slovenskih dijakov v Pragi, ampak samo v Krakovu, nermveč preudarja pri vseučiliških podporah za vsak slučaj posebej, ali je dovoliti podpora ali ne.« Ali je s tem ovrženo dejstvo? Deželni odbor seveda ni tako neumen, da bi načelno sklenil, da ne bo nobeden dijak, ki študira v Pragi, deželne podpore, ker ve da bi s takim sklepom izzval k odporu vso češko javnost, kar bi bilo klerikalcem iz taktičnih ozirov brez dvoma skrajno neprijetno, fakt pa je, da je sicer »preudarjal« pri vseučiliških podporah za vsak slučaj posebej in da je potem »preudarku« naklonil deželno podporo samo stitim, ki hočejo študirati na vseučilišču v Krakovu. Končni efekt je torej povsem isti, ako deželni odbor v principu sklene, da se podpirajo samo tisti, ki pohajajo krakovsko vseučilišče, ali pa ako dovoli po »preudarku« za vsak slučaj posebej deželno podporo samo onim dijakom, ki hočejo študirati v Krakovu! Sicer pa je tudi zanimivo, kakšne dijake podpira deželni odbor. V praški »Union« čitamo: »Izmed slovenskih dijakov, ki so doslej študirali v Pragi, sta bila dva klerikalna dijaka, ki sta v Pragi pri izpitu padla, poslana s podporo kranjskega deželnega odbora v Krakov, da bi klerikalnega pristaša dr. Lenarda, ki uživa tudi deželno štipendijo, podpirala pri njegovi habilitaciji v Krakovu. Prekrasno! Povsodi na svetu dobivajo štipendije samo najpridnejši in najsposobnejši dijaki, deželni odbor kranjski pa daje podpore iz deželnih sredstev propadlim dijakom! To je javen škandal, ki ga je treba pibiti, da bo slovenska javnost vedela, kako gospodarijo klerikalci z deželnim denarjem. Siromašni, marljivi in podpore potrebni slovenski dijaki stradajo, deželni odbor pa podpira s štipendijami propadle študente samo za to, da bi s pomočjo teh propadlih dijakov omogočil docenturo prikrknenege dr. Lenarda v Krakovu! Tako se troši deželni denar. Če pa se to konstatira in po zaslugi ožigosa, je to — nekvalificirano« in krivično napadanje deželnega odbora! Če bo deželni odbor vedno skrbel za to, da bo imel, kakor doslej, tudi v bodoče vedno polno masla na glavi, bo se že moral navaditi na takšne — nekvalificirane napade!

+ Poslanec Jare in uradniki. Pri zadnjih državnozbornskih volitvah je prosilo nekaj najvinih uradnikov Jare, naj se zavzame njegova stranka za zvišanje aktivitetne določke v Novem mestu. Jare je obljubil, da bo storil, kar je v njegovi moči. Isti Jare pa je v nedeljo dne 15. oktobra govoril na Trati v Poljanski dolini naravnost vehementno zoper uradništvo. Povedal je brez ovinkov, da sta on in njegova stranka huda in neizprosna sovražnika uradništva, da so uradniki še predobro plačani in da je on zoper vsako zvišanje plač. — Zdad bodo uradniki vsaj spredelili, koliko so vredne Jarčeve obljube. Ne prositi klerikalcev, marveč jim odvzeti moč, to vodi do ulja.

+ Čudež? Z ozirom na občinske volitve v Muljavi piše »Slovenec«: »Čudno se nam zdi, da je dal zatiški zametan v nasprotju z drugimi duhovniki pooblastilo liberalcem.« Nam se ne zdi to čisto nič čudno. V zatiškem samostanu so pač pametni in razsodni možje, ki so imeli priliko do dobra spoznati klerikalce in njihovo politiko. Spoznali so, na kateri strani je pravica in resnica, prepričali so se, da so v napredni stranki sami pošteti, za občini blagor vneti ljudje, v klerikalnih vrstah pa najsumljivejši elementi, ki hočejo s terorizmom in z najostudnejšimi sredstvi vse ustrahovati, zato so dali tudi pooblastilo liberalcem. Ta nastop zatiških redovnikov je glasen memento klerikalcem, naj ne prenapenjajo že itak dovolj napete strune, ker se jim sicer lahko pripeti, da jih zapuste vsi zares pošteti elementi, ki se dosedaj še nahajajo v njihovih vrstah. Sicer pa je samo v našem interesu, ako se klerikalci ne spametujejo, ker v tem slučaju se lahko zgodijo ne za nas, ampak za klerikalce čudeži, da bodo ostali pastirji brez — ovac.

+ Seno se vedno kupuje po deželi »Gospodarska zveza«. Da bi zmešala sled, ne naklada več sena na južnem kolodvoru, marveč ga da voziti na državni kolodvor. In tako gre vagon za vagonom iz dežele, vlada pa vse to mirno in hladnokrvno gleda. Prišla pa bo zima in spomlad in nastalo bo po vsi deželi silno pomanjkanje krme. Vlada bo primorana uvesti pomožno akcijo in to po možno akcijo bo seveda izročila — na to vsaj spekulirajo klerikalci — isti »Gospodarski zvezi«, ki izvažajo sedaj seno v tujino in ki bo edino zakrivila pomanjkanje krme. Turške razmere!

+ O značajih je imel te dni predavanje v kurzu za avskultante državnega pravdnika namestnik dr. Neuperger. Priznavamo, da je ta predmet prav v sedanjih časih izredno zanimiv in poučen obenem, vendar pa se nam zdi, da bi bilo veliko bolj oportuno, ako bi o tej interesantni, a zelo kočljivi temi ne govorili in razpravljali možje, ki se nahajajo pod stekleno streho. In takšnih mož, ki nimajo nič moškega na sebi, se nam zdi, je danes žalibog zelo mnogo v vrstah sodnih uradnikov, da, pravijo celo, da se niti gospoda dr. Neupergerja samega ne more uvrščati med tiste vzornike, ki bi lahko tržirali, mirno zroč vsakomur v obraz, o značajih in značajnikih. Morda so to samo zlobne govornice in morda tudi ni prav, da se gospoda doktorja spravljva v zvezo s slovenskim akademskim društvom »Triglavom«, toda eno je gotovo, da bi morali mladim avskultantom in pravnim praktikantom dajati lekcije o poglavju glede značaja in značajnosti možje, katerih značaj je vzvišen nad vsak dvom.

+ Somišljenike opozarjamo na današnji shod, ki se vrši zvečer v Matjanovi gostilni na Turjaškem trgu. Na shodu bosta govorila narodno-napredni kandidat za deželni zbor g. Adolf Ribnikar in državni poslanec g. dr. Vladimir Ravnihar. Somišljenike pozivamo, naj se tega shoda udeleže v čim največjem številu.

+ Iz justične službe. Avskultant Vladimir Golja je premeščen iz Novoga mesta v Krško.

+ Imenovanje. Nadoficijal v Metliki g. Jakob Mesarec je imenovan za višjega pisarniškega predstojnika pri okrajni sodniji v Celju.

— Duhovnik kot pošten najditelj. Prijatelj našega lista nam piše: Danes v sredo sem bil na kolodvoru nriča tega-le dogodka: Možu, ki je bil, kolikor se da po zunanosti presoditi, ubog delavec, je padel 10 kronski bankovec na tla. V njegovi bližini sta stala dva duhovnika. Eden izmed njih je opazil, da je delavcu padel bankovec na tla. Sklonil se je in pobral bankovec. Toda ni ga vrnil izgubitelju, kakor bi storil vsak pošten človek, če tudi ni božji namestnik, marveč ga hladnokrvno vtaknil v svoj žep. Na to sta duhovnika odšla na peron. Med tem je delavec opazil, da mu je zmanjkalo 10-kronskega bankovca. Jel je tarnati ter ves obupan iskati denar. K sroči je več ljudi videlo, kam je bankovec izginil. Povedali so delavcu, da je bankovec pobral eden izmed duhovnikov, ki sta stala v njegovi bližini. Delavec je na to hitel k vratarju ter ga prosil za intervencijo. Šli so na peron, da bi poiskali označena dva duhovnika. Toda duhovnikov ni bilo več nikjer. Končno so jih vendarle našli v nekem kepuju gorenjskega vlaka. Ko je stopil vratar pred dotičnega duhovnika rekoč: »Vi ste pobrali izgubljeni delavčev bankovec, vrnite ga«, je bil svati mož ves zmešen in prepaden. Ne da bi spreговорil kake besede, je s tresočo roko regel v telovnikov žep ter izročil vratarju najdeni bankovec. Tako je delavec prišel do svojega denarja, ki

bi sicer brez dvoma izginil v nikdar polni farški bisagi.

Da zadostimo radovednosti »Slovenčevca«. Pretekli teden smo poročali, da je pri Medvodah skočil radi neke pikantne afere z vlaka neki kaplan. Imena tega nesrečnega nismo navedli iz obzirnosti in usmiljenja, ker stojimo na stališču, da se naj objavlja pač greh, ne pa tudi grešnika. Ker pa hoče »Slovenec« prav to našo obzirnost izrabiti v svoje svrhe ter afero predstaviti tako, kakor da bi si jo bili mi izmislili, da bi z njo zopet enkrat kompromitirali prečastiti duhovski stan, smo prisiljeni, da stopimo iz rezerve in da povemo tudi grešnika. Tisti kaplan, ki je skočil z vlaka, je rekel, da se piše Gasperlin in da kaplanuje v Dobrepoljah. Toliko »Slovenec« vednost in ravnanje.

Slovenskemu rodoljubju! Odbor društva »Branibore« prosi slovenske rodoljubje, da mu prepuščajo prebravne časopise, katere razpošilja naše društvo vsaki teden v ogrožene kraje in na meje slov. dežel. S tem razpošiljanjem vrši naše društvo važno narodno delo; naj bi se izobrazil širila — kolikor je to potom časopisja mogoče — tudi v zadnji gorski vasi, naj bi imeli s tem naši bratje v ogroženih krajih, ki dostikrat iz gmotnih ozirih ne morejo biti naročeni na kak list, lepo priliko, da se jih polagoma vzgoji do zavrednih in značajnih Slovencev. V to svrhu zbira naše društvo predvsem napredno časopisje in iskreno je želeli, da se slov. javnost v veliki meri odzove naši prošnji. Časopisi se pobirajo vsako soboto, in sicer se jih lahko odda v sledečih trafikah: Česark, Selenburgova ulica; Dolene, Prešernova ulica; Kleinstein, Jurčičev trg in Velkavrh, St. Jakobski trg. — Odbor društva »Branibore«.

Za raziskovanje po starinah na ljubljanskem Mirju je naučno ministrstvo dovolilo 600 K.

Poraz klerikalne stranke. Iz Vač: Občinske volitve so torej končane, kljub agitaciji petih duhovnikov in različnih njihovih podprenikov je zmagala napredna stranka. Kako gnjusnih sredstev so se ti klerikalni posluževali, bo vsak sprevidel komur je prišel njihov letak pred oči. Najli so agitatorje obojega spola tudi v sosednjih občinah. Tako je prišel dne 8. t. m. neki ultra-kimovec iz Kanderske občine s svojo ženo obdelovat volilce v vas Potok. Enega se jima je posrečilo ujeti, na kar so začeli to pridobitev zalivati s šnopcem. Domov grede se mu žena zganja polna zgrudi na tla in je ležala tako celo uro, končno je bil mož primoran vrniti se v vas in najeti voz, na kojega so naložili vzor klerikalne žene. Mož je v svoji pijanosti skozi trg Vač streljal s samokresom in izzival k pretepu. Na enak način so slavili vsak pridobljeni glas. V »Domoljub« pa bodo bržkone pisali o zmernosti za krščansko vero delujočih mož. Toda te hinavske in lažnjive hvale smo že tako vajeni, kakor vsakdanjega kruha. Nad dve leti neprenehoma nas je napadala »Domoljub« z najgršimi priimki ter nas dolžil različnih stvari, o kojih se nam niti sanjalo ni, svoje pristaje pa je povzdigoval v deveta nebesa. Na dan volitev so prignali do zadnjega volilca na volišče. Pripeljali so bolnika, ki že dve leti ni bil izven hiše. Pripeljali so tudi nekega, katerega ime se je bliščalo na njihovi kandidadni listi, toda nesreča je hotela, da je na lovu za glasovnicami padel ter si zvil nogo. Padel je pa tudi pri volitvi in tako so režeča še bolj pohabljenega peljali domov. Ako bi hoteli popisati vse njihovo početje za dosego črnih namenov, bi bila cela knjiga. Dovolj je ako rečemo: Vse ste storili, nobeno sredstvo vam ni bilo preizkušeno, toda dan volitve vam je pokazal kaj ste zaslužili in kako sodi o vas zavedno in pošteno napredno ljudstvo. Od dopisnika »Domoljub« pa pričakujemo, ker je nas že dve leti krtačil, tako da smo stali na dan volitev popolnoma čisti, da obrne sedaj svoje perote za tagna krtačiti svoje kostrune, ker so tega zelo potrebni. Začne naj pri Kanderskim, neha pa pri Hotiškem županu, za nameček naj pogladi tudi litjskega Jurčeta. Pri prvih dveh naj vzame za snov koruzni zakon, pri tretjem naj pa uporabi njegove praktične nasvete, katere je razvijal nekaj nedelj brezuspešno v vaški kaplaniji.

Glas iz Vipave. Piše se nam: Na pritisk naše agitacije o priliki občinskih volitev, je načelnik vipavskega gozdnega odseka, deželni poslanec Perhave, vendar čutil potrebo, po dveh letih razpoložiti gozdnim opravilcem račune za l. 1909 in 1910 na vlogled. Ne storil bi tega še sedaj ne, saj je bil prepričan, da dobro krščansko ljudstvo vse mirno potrpi in računov ne bo zahtevalo, da se mu le vsako leto izkaže gotovo množino lesa iz skupnega občinskega gozda. Gospod poslanec se je pri občinski volitvi prepričal, da je ono dobro ljudstvo sita absolutizma klerikalnih motogov, da je začelo spregledovati in

zahteva in bo vedno bolj zahtevalo svojih pravic, a tudi jasnih računov od svojih dosedanjih gospodarjev. — Ljudstvo je prišlo do prepričanja, da ni naša vera v nevarnosti, pač pa so v nevarnosti gospodarake koristi kmetkega prebivalstva povsod tam, kjer gospodarijo klerikalci z geslom: »Za sv. vero!« To nam spričujejo ravno kar razpoloženi gozdni računni poslanca Perhave. Ti so na kratko rečeno v popolnem neredu; iz računov se sploh ne more nihče za gotovo prepričati o pravem gospodarskem stanju našega skupnega gozda. Posameznih postavk računa gosp. Perhave sploh ne ve pojasniti, sečeta ni malodane nobena stran pravilno. Pač pa se iz računa, ako ga smemo tako imenovati, razvidi, da se gospodje gozdnega odseka pri svojem delu niso zapustili. Za opravilo v gozdu so si dnevno po 5 K, zraven tega pa so imeli še hrano, ki je obstajala navadno iz prašičje pečenke ali pršuta, katera je zaračunana po 2 K 20 h za kilogram. Kje se je to kupovalo, nam ni znano in nas tudi ne zanima. Gozdni upravičenci! Zdi se mi, da je Perhavevo gospodarstvo v gozdu nam vsem le v škodo. Perhave je tudi oni, ki deluje v zadnjem času proti razdelitvi gozda, zato smatram za potrebno, da ga že z ozirom na njega nervoznost pošljemo v »zasluženi« pokoj! Prepričan sem, da boste vsi, ki so vam mari lastne koristi, moje ga mnenja. In za take ljudi se je v nedeljo pri pridigi zavzemal naš dekan Lavrič! Mi mu pa v obraz povemo, da se je začelo tudi po Vipavski dolini daniti in da bo prej strta klerikalna nadvlada, kakor si gospodje mislijo, pri tem pa tudi javno vbičujemo, da radi tega ne bode čisto nič trpela sv. vera! — Gozdni upravičenci.

Vojaki v Vipavi. Kakor poroča »Vedete« nastanilo v Vipavi v kratkem stalno polk s havbicami, katerega en del se bo nastanil v nekdanjih tovarniških prostorih pri Šturih, drugi del pa v vipavskem gradu.

Vlom na Trati pri Škofji Loki. V noči od torika na sredo je vlomil neznan tat v Kalanovo trgovino na Trati pri Škofji Loki. Odprl je večna vrata in vrata iz veže v trgovino s ponarejenim ključem. Denarja v trgovini ni dobil, pač pa je odnesel več steklenic ruma, precej zavitkov čaja in okoli 20 kg kave. Tat je moral biti dober poznavalec blaga, kajti med različnimi kvalitetami, ki so bile pomešane na omarnem nastavku, si je previdno izbral ravno najboljšo in najdražje znamke. Škode je napravil okoli 120 K. Dosedaj ni o tatu še nobenega sledu, gotovo pa je, da tega ni storil kak tujec, marveč si je privoščil ta priboljšek za zimo gotovo le kak domač muce, ki vse razmere na Trati, kakor tudi Kalanovo prodajalno dobro pozna.

Poroka. G. dr. Valentin Rožič v Železnikih se je poročil z gđno. Milko Hafnerjevo. Bilo srečno!

Nezgode. Južino Albina, pasarskega pomočnika je udaril v tovarni pri Samassi stroj po levem očesu. Poškodba je težka. — Antonu Accetto, ključavničarskemu vajencu je padel v Zabkarjevski tovarni kos železa na nogo in ga je nevarno poškodoval. — Antonijo Loboda, 3 leta staro posestnikovo hči v Dravovljah je udaril doma v hlevu konj s kopitom v obraz. — Dervovšek Peter, 19letni premogar v Kotredžu je snažil nabit samokres. Samokres se mu je sprožil in kroglja ga je zadela v levo oko. Posestnikovega sina Franca Kmetiča je v neki gostilni v Trzinu zabodel neki vojak v zgornje ustnice. — Poštnega hlapca Rupreta Čampo je v Velikih Laščah, ko je vozil pošto, udaril konj v levo nogo in ga nevarno poškodoval.

Nasilen žganjepivec. Dne 28. septembra se je napil zganja 30letni Janko Miklič iz Male Lese pri Zatičini. Na Germovem vrtu se je vlegel, Kristijan Mestnik ga je pa spravil, dasi je imel otroka v naročju, na njegovo dom. Ko je stopil Mestnik iz veže, je snel Miklič kar večna vrata in jih vrget za Mestnikom, da bi bil kmalu zadel Mestnika in otroka v naročju. Na pomoč je prišel Jože Miklič in miril brata, ta je pa treščil Jožefa ob tla in skočil po motiko. Jože Miklič je zbežal, Janko pa za njim, pa je vsled pijanosti padel in spustil motiko, ki jo je hitro skrtil Mestnik. Miklič je skočil po koso in jo ubere za Mestnikom in bratom Jožefom, češ, da jih mora zaklati. Mestnik je zapregel in šel po orožnike. Ko sta prišla dva orožnika, ju je hotel pijanec preteptati in vreči na tla. Še v vkleknjenima rokama je mahal proti orožnikoma in jima grozil. V gozdu se je spustil Miklič v beg, toda orožnika sta ga dohitela, Na potu k sodišču ju je zmerjal vsot pot.

Denar je izgubil v pijanosti. V petek, dne 13. oktobra je postna jed zelo užejala posestnika Jožefa Brlogarja pri Mirni peči. Ni se mogel ubraniti skušnjavi in jo mahnil v neko gostilno v Mirni peči. Nabral se ga je do dobrega, saj je imel tudi seboj 160 K, ki jih je vedno češče ka-

zal. Posno ponoči je odkolovratil proti domu, toda mati zemlja ga je prislila, da je nekoliko odpočil v njem, zdaj že precej hladnem naročju. Hlad mu je dobro storil. Pustil je na ležišču klobuk, višgalice in menda tudi 160 K in šel nazaj v gostilno, kjer ni bilo nikogar več in so že ugasnili luči, prital se do zapečeta, zlezel nanj in na gorkem sladko sadremal. Zjutraj pa ni bilo klobuka, ne denarja. No, pa klobuk so našli, na denar pa se je vsedel sam zlodej, tako vsaj je menil Brlogar, ko denarja ni bilo nikjer.

Opozoritev. Opozarjamo vse, ki se zanimajo za lepa posestva, hiše, trgovino, gozde, da se vrši 27. oktobra t. l. v Škofji Loki dražba jako ugodno ležečih Zigonovih hiš v Škofji Loki, gozdnih parcel, travnikov in vrtov. Ena hiša leži na glavnem trgu z izvrstno lego za trgovino, ki se je v njej že nahajala do zadnjega časa, druga leži v predmestju tudi jako ugodno. Prodajalo se bo tudi po posameznih parcelah. Nudi se jako lepa prilika za nakup.

Zakasneli ali prezgodnji hrošč? Gosp. Avgust Juh nam je včeraj prinesel živega rjavega hrošča, ki ga je našel na svojem vrtu. Ta hrošč se navadno pojavlja, kakor je znano, meseca maja. Prepuščamo vremenskim prerokom, da doženedo, da li je ta zakasneli ali prezgodnji hrošč oznanjevalec hude ali mile zime.

S ceate. Ko je snoči vozil izvošček Karel Prek po Kongresnem trgu, je na vogalu Nunske ulice podrl na tla služnjak Marijo Dežan, kateri je šlo kolo čez desno nogo in jo telesno poškodovalo. Dežmanovo je potem neki drugi izvošček prepeljal na dom.

Slaboumen ušel. Ko je danes zjutraj pripeljal vpkojeni čuvaj Franc Majcen iz Zidanega mosta slaboumenega Vasnerja Rečnerja v deželno bolnišnico, mu je le - ta ušel proti Šiški in mu na državnem kolodvoru izginil. Navedeni je precej velik, močan ter nosi rjav klobuk.

Izgubljeno in najdeno. Na južnem kolodvoru je bila izgubljena, odnosno najdena vreča stare obleke, ve-riga in klavido, črna suknena jopica, klobuk, havelok, sprehajalna palica in štirje dežniki. — Hlapce Franc Černivec je izgubil dve sivi konjski odeji, vredni 10 K. — Kontoristinja Ljudmila Kunc je izgubila zlato zapestnico v obliki verižice. — Šolska učenka Stefanija Feldstein je našla zlato zapestnico v obliki verižice. — Natakarcia Magda Slabanja je našla zavitek ženskega blaga. — Izvošček Josip Golobič je našel daljnogled.

Gospodarsko napr. društvo za šentjakobski okraj priredi

v nedeljo 22. t. m. ob 3. popoldne v gostilni pri Rastoharju na Karlovski cesti

volini shod

z ozirom na deželnozbornske volitve 31. t. m.

Volilci iz šentjakobskega okraja, v času ko izvaja klerikalna stranka najstrastnejši terorizem zlasti nad našim kandidatom, pokazimo z mnogoštevilno udeležbo na tem shodu, da se od klerikalcev uzugati ne damo.

Vsi na shod!

Društvena naznanila.

Idrijski odsek »Prosvete« se tem potom najiskreneje zahvaljuje vsem cenjenim podpornikom naših visokoškolskih podpornih društev. Nabrala se je lepa vsota 75 K za Dunaj in 134 K 79 v za Prago. Napredna Idrija je jasno dokumentirala, da razume položaj slovenskega visokoškolskega dijaštva in je tudi vedno pripravljena za dejansko pomočjo. — Podoben izkaz prinesejo letna poročila teh društev. Na tem mestu se pa zahvaljujemo še posebno milostljivi gospej Soniji Peganovi in gospej Davorinki Bajžlovi, kakor vsem nabiralkam: gđc. Zdenki Bloudkovi, Albini Dežela, Malci Kosovi, Zdenki Krapšovi in Pavli Lapajnetovi. Upamo, da nam bode idrijsko občinstvo vedno tako naklonjeno, kakor ob tej priliki.

Akad. društvo slovenskih veterinarjev na Dunaju priredi v petek, 20. t. m. ob 7. zvečer tovarišem prvoletnikom občajni »prvoletniški večer«. Lokal: Staroznana gostilna pri »Sveti trojici na Kostanjevici« (»Zur heiligen Dreifaltigkeit«, III. Ungargasse 27.) Slovanski gostje dobrodošli!

Akademsko društvo slovenskih tehnikov na Dunaju ima svoj I. redni občni zbor v soboto, dne 21. vinotoka ob 8. zvečer v restavraciji »Zur goldenen Glocke«, V./1, vogal Schönbrunnerstrasse 8 in Kettenbrückengasse 9. — Gostje dobrodošli!

Slovenčija na Dunaju priredi v soboto 21. t. m. občajni prvoletniški večer v restavraciji Hamer-

linghof« (Hamerlingplatz - Skodagasse).

Prosveta.

Is pisarne slovenskega gledališča. Danes se poje prvič za par-abonente Gilbertova opereta »Sramečljiva Suzana«. — V soboto zvečer se poje drugič za nepar-abonente opereta »Sramečljiva Suzana«. — V nedeljo popoldne ob 3. se igra za mladino Burnettova igra »Mali lord« prvič v sezoni (za lože nepar); zvečer ob ob pol 8. se poje Verdijevo opera »Rigoletto« za par-abonente. — V torek se igra kot prva klasična drama Grillparzerjeva »Sappho«. — Zaradi nedeljske operne predstave opozarjamo zunanje goste, da se je oglasiti za vstopnice čim prej.

Razgled po slovanskem svetu.

»Novoje Vremja« o umoru srbskega kralja Aleksandra. Petrogradski list »Novoje Vremja« je objavil izpod peresa Ivana Taburna, znamenitega vojnega poročevalca izza rusko - japonske vojne, ki se je začela srbske zarote l. 1903. mudil v Belgradu, članek, v katerem se zatrjuje, da so memoari Ace Novakovića, ki smo jih deloma tudi mi ponatisnili, netočni. Taburno piše med drugim: »Novaković pravi, da so zarotniki poslali enega izmed svojih zaupnikov h knezu Petru Karagorgjeviću v Lucern v Švico, da bi ga obvestili o svojem namenu umoriti kralja Aleksandra in kraljico Drago. Odposlanec zarotnikov Hadži Toma je svoj posel opravil, knez Peter je odobrill načrt zarotnikov in jim obljubil denarno pomoč za slučaj, da preda svoja posestva na Romunskem. Vse to je neresnično. Knez Peter Karagorgjević je bil samo enkrat v svojem življenju v Lucernu in sicer l. 1901., ko sta tamkaj bivala veliki knez Peter Nikolajevič in knezova svakinja velika kneginja Milica, hči črnogorskega kneza. Sicer pa sem bil ob času prevrata v Belgradu in sem se seznanil z vsemi glavnimi zarotniki. Nekega večera sem se sešel z ministrom Genčićem, polkovnikom Mašinom, polkovnikom Popovićem, z Jašo Nenadovićem in z odvetnikom Živkovićem. Od teh sem izvedel vse podrobnosti zarote. Na moje vprašanje, ako je kralj Peter vedel za dramo, ki se pripravlja, so mi vsi imenovani možje pod častno besedo odgovorili, da ni imel sedanjji kralj Peter niti pojma o tem. Vse guri navedene osebe so še žive razen polkovnika Mašina in lahko o tem pričajo.« Nadalje piše Taburno: »Ko se je sedaj odpravil kralj Peter k poroki svoje hčerke Jelene v Petrograd, se mu je sročilo, da izidejo o zaroti l. 1903. Novakovićevi memoarji, ki se tičejo tudi njega, in da bi bilo dobro, ako bi jih prečital pred natiskom. Kralj Peter pa je odvrnil, da bo memoarje že prečital, toda šele, ko bodo že natisnili.« Taburno končuje svoj članek tako-le: »Zarotniki se torej niso obrnili na takratnega kneza, sedanjega kralja Petra Karagorgjevića, da bi jim dal k njihovem podjetju svoj blagoslov, marveč na sosedno državo avstrijsko, kakor je to tudi povsem pravilno zabeleženo v Novakovićevih memoarjih.«

Egiptski princ v Pragi. Te dni se mudi v Pragi egiptski princ Ahmet Fuad. Princ je rektor egiptskega vseučilišča v Kahiri in stric sedaj vladajočega egiptskega kediša Abasa. Princ je prišel v Prago, da se pouči o kulturnih in šolskih razmerah. Stanuje v hotelu pri »Zlati goski« kot gost praškega mesta. Čehi so ga sprejeli z velikimi častmi in z veliko pozornostjo. V nedeljo je priredil mestni občinski svet banket na čast princa. Na banketu je govoril čr. poslanec dr. Kramar. Egiptski princ je naravnost oduševljen za Prago in Čeha.

Književnost.

»Mali hranilnični katekizem ali nauk o hranilnicah«. Izdala in založila Zveza jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani. Natisnila »Narodna tiskarna«. Cena po 6 vinarjev, s poštnino vred po 9 vinarjev. Za 9 iztisov računa se samo 3 vin. za poštnino. Dobiva se v »Narodni knjigarni« v Ljubljani. Izšel je I. zvezek in se bo katekizem nadaljeval. Ta zvezek obsega nauk o društvenih in občinskih (mestnih in okrajnih) hranilnicah; uči torej, kakšne so društvene in kakšne so občinske hranilnice ter predložuje bistvo društvenih in občinskih hranilnic, razlaga njih razliko glede jamstva in varnosti vlog. Knjižica obsega samo 4 strani in je namenjena najširšim slojem našega naroda v punk. Kakor znano, je državno pravdnništvo v Ljubljani I. zvezek zaplenilo. Zveza

je napravila ugovor, katerega pa je zavrnilo deželno nadsodišče v Gradcu, na kar se je Zveza jugoslovanskih hranilnic pritožila radi kršenja zakona pri generalni prokuraturi na Dunaju, oziroma pri najvišjem sodišču. Razsodba se pričakuje.

»Slovenski Trgovski Vestnik« ima v št. 10. naslednjo vsebino: 1. Naš koledar. 2. Dr. Rudolf Marn: Promet na Volgi. 3. Dr. K. Hinterlechner: Praktiška geologija. 4. Val. Žun: Pridobitine in gospodarske zadruge. 5. J. Skalar: Država in njeni upniki. 6. Raznoterosti: Italijanokoturska vojna. — Industrijski svet. — Novosti pri generalnem nadzorstvu državnih železnic. — Novo obdačenje industrije. — Trust tovaren za sukaneč. — Nova določila v prometu s Srbijo glede poštinih zavojev. — Službene pogodbe z Argentino. Seheeballsensystem. — Monopol na užgalice. — Zakotne razstave. — Se cuc svarilo. — Prjave avstrijskih varstvenih znamk na Ruskem. — Reforma denarnih vrednosti na Ruskem. — Metrična mera in uteži. — Kartel v industriji za stroje. 7. Statistika: Uvoz vžgalice v Egipt. — Rudarstvo v Avstriji l. 1910. — Letina na Ruskem. — Iz poročil obrtnih nadzornikov za l. 1910. — Izvoz avstrijskega petroleja v Nemčijo. — Avstro - ogrski izvoz v Tunis l. 1910. — Uvoz avstrijskega sladkorja na Angleško. 8. Slovensko trgovsko društvo v Celju. 9. Društvo slovenskih trgovskih potnikov. 10. Društvene vesti. 11. Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani. 12. Književnost.

Trgovski koledar za leto 1912 je izšel, ter ima naslednjo vsebino: Slovensko trgovsko društvo »Merkur« in odbor, posredovalnica, trgovski dom, koledar, koledar za dnevne beležke, kolkovne lestvice, podrobna določila za kolkovanje listin, spisov, računov itd., poštne določbe, obrstne tabele, tabela za razredčenje alkohola, mere za sukno, uteži, dolgotna mera, kovani denar raznih držav, preračunjevalne tabele, tabela za preračunanje domačega in tujega denarja, tabela za izračunavanje dni od enega datuma do drugega, preračunavanje annuitet in sestavljanje amortizacijskih načrtov, užitninska tarifa za mesto Ljubljano, užitninska tarifa za meso in vino izven zaprtih krajev, uvozna carina, tabela za osebno dohodnino, vojaška taksa, avstrijski konzulati, ugodnosti na železnicah za trgovske potnike, ki imajo kovčke v uzorci, dopustnost trgovskega potovanja, kako se protokolira firma obrtne pravice trgovcev, ki prodajajo storjeno moško, žensko in otroške obleke ter prodajalec čevljev, pokojninski zakon za zasebne uslužbenec, delovni čas trgovskih uslužbencev in zapiranje trgovin delovni čas v trafikah in zapiranje trafik, vzorci prošnje in vlog v dosego raznih obrtnih pravic, prevajanje blaga po železnicah, podporni zakladi slovenskega trgovskega društva »Merkur«. Letošnji koledar se odlikuje po obširni in izborni vsebini tako, da je vreden sovrstnik dosedaj izišlih koledarjev društva »Merkur«, oziroma je še boljši ter veliko praktičnejši od prejšnjih. Koledar prav topla priporočamo občinstvu posebno pa slovenskemu trgovstvu. Koledar je uredil g. dr. Rudolf Marn. Cena mu je s poštnino vred 1 K 20 v.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega kot vzklicnega sodišča.

Pretep. Anton Šem e je napadel dne 6. septembra v Slivnici fanta Franceta Ba v d e k a. Udaril ga je s kammom po glavi, vrget ga je po tleh in ga nabil še s polenom. Pri okrajnem sodišču je bil Šeme obsojen zaradi lahke telesne poškodbe na pet dni zapora. V vzklicu navaja Šeme silobran. Bavdek ga je baje udaril z bičem po glavi in le da se mu ubrani ga je Šeme sunil s pestjo. Ker pa Šeme ni mogel dokazati silobrana, je vzklicni senat vzklic zavrnil. — Vpokojeni strojevodja Ivan Schwarz v in njegov sin sta znana v Mostah kot jako nasilna človeka. To sta pokazala tudi ob priliki nekega tepeža pred gostilno »Mali slonc«. Bilo je že zgodaj v jutru, ko sta se vračala iz gostilne. Nasproti jima je prišel neki Jakob Langus, brivski pomočnik, in hotel iti v krmo, ki pa je bila že zaprta. Začeli so se takoj prerekati in v trenutku so si bili v laseh. Schwarz z o v sin je držal Langusa, Schwarz pa ga je klofotal, da je odmev klofot slišala neka priča v sosednjem stanovanju skozi zaprto okno. Dokazalo se je tudi, da je Schwarz segel v žep, potegnill nož in zavpil, pustita me, jaz imam nož in se bom branil. Tudi Langusov klic, pustita me, je dokazan po pričah. Ker Schwarz, oba pijana, le še nista odnehala, je Langus zamahnil z nožem. Mlajši Schwarz se mu je umaknil, starejšega pa je zadel Langus na obraz in ga lahko obrezal. Langus je bil obsojen na en teden zapora. Prijavil je vzklic, ki se opira

na silobran. Njegov zastopnik izpodbija prvo obdobje, ker dotični paragraf zahteva obdobje le za nalašč prizadete poškodbe in za poškodbe v pretepu. Dognano pa je, da je bil Langus napaden in ogrožen od obeh. Tepla sta ga, rukala in mu grozila s samokresom. Udaril je Langus z nožem še le v skrajni nevarnosti, da mu Schwarzar res ničinita kaj hujšega. Beg je bil tu izključen, ker sta ga napadla držala, sicer pa beg tudi ni nikak pogoj silobrana. I. Schwarzar, ki je sedaj v trimesečnem zaporu zaradi nasilstva, seveda taji napad in zavrača vso krivdo na Langusa. Vzklicno sodišče je na to po kratkem govoru državnega pravdnika prizvignilo, ker se ni moglo veriti, da Langus ni prekoračil silobrana in bi bil, ker je Schwarzar poznal kot nasilneža, tudi lahko ušel.

Razne stvari.

* Velikanska terna. Pred dobrim mesecem je nekdo dobil na Dunaju skoro 100.000 K na tri številke, ki jih je stavil »terno sek«. Zdad zopet poročajo, da je nekdo na Dunaju dobil v loteriji skoraj ravnotako visoko vsoto. Ta srečni človek je stavil pretečni teden na Dunaj številke 15, 12, 21 — in vse tri so bile dvignjene. Stavil je 20 K na ambo, 20 K na terno in razventega še vsako številko po 20 K ekstrato. Dobil je okroglo 86.700 kron. Veliko več bi seveda dobil, če bi stavil vseh 100 K na »terno sek«. Na ta način bi dobil 480.000 K.

* Portugalski monarhisti iščejo vojakov. Portugalski monarhisti iščejo na jako originalen način vojsake. V neki številki v Londonu izhajajočega generalnega oglasnika je bil priobčen sledeči inserat: »Prostovoljci za Portugal se iščejo. Ponudbe pod »180 Corps« na uredništvo londonškega generalnega oglasnika.« Morda se oglasi kak navdušen slovenski klerikalec in jo potegne na Portugalsko.

* Grozovite razmere v ogrski blaznici. Pred porotnim sodiščem v Velikem Varadinu je stal pred par dnevi streljaj odnotne blaznice Janez Szpac. Obtožene, ki je bil prej orožnik, pozneje policist, je bil osumljen, da je dne 25. junija 1910 zadavil nekega 60letnega paralitika, ki je bil v blaznici. Ta obravnava je podala grozovito sliko o razmerah, ki vladajo v tej blaznici. Omenjenega dne so dobili Franca Dormana mrtvega v njegovi postelji. Zlomljenih je imel imel dvanajst reber in medenico. — Preiskava je dokazala, da je streljaj Szpaca s težkimi čevlji hodil po nesrečnem Dormanu in ga slednjič zadavil. Iz izpovedi prič se je izvedelo, da so se v teku let izvršila grozna hudodelstva nad bolniki v tej blaznici.

Tako je Szpaca nekoč vrgel bolnika Neceja s tako silo ob kamenita tla, da si je Nece razbil črepijo. Neke mu drugemu bolniku so streljaji ušesa iz glave iztrgali. Na enak način so kaznovali bolnika Inceja, ker je bil nesnažen. Da se je moglo to dogajati, je vzrok ta, ker streljaji niso hoteli drug drugega izdati. Obtožene je bil obsojen na pet let ječe.

* Roparski napad na župnišče. Roparska tolpa je napadla župnišče v Vlečiki in popolnoma oropala pisarno. Ko so roparji hoteli pobegniti, jih je iznenadil župnik, ki je večkrat na nje ustrelil. Vendar se je pa roparjem posrečilo uiti.

* Z bojišča avstrijskih železnic. Pred kratkim je izšla statistika zavarovalnice avstrijskih železnic proti nezgodam. O tragiki te statistike nima javnost pojma. In posebno meročajni krogi na Dunaju naj bi natančno in s srcem prečitali to statistiko. Ti, statistično objavljeni podatki se glase v resnici tako, kakor poročila iz krvave vojne in pričajo o tem, da se na železnicah več dela, nego dovoljuje varnost in zahtevajo predpisi. Leta 1910 je bilo na avstrijskih železnicah prijavljenih 30.832 ranjenec (l. 1909 — 32.046). 5608 osebam se je priznala pravica do odškodnine. Od teh ranjenec je postalo 5333 železničnih nastavljenec nesposobnih, da bi se z delom preživljali, 275 (leta 1909 — 330) jih je umrlo. Po teh žrtvah svojega poklica je ostalo l. 1910 210 vdov in 419 sirot. To je pravcata vojna. Interesantno bi bilo tudi izvedeti, koliko železniških nastavljenec kot žrtve svoje službe sedi v ječi. Je pač resničen pregovor, da stoji vsak železniški nastavljenec z eno nogo v grobu, z drugo v ječi.

* Nepošten bančni ravnatelj. Pri moskovski filijalki sibirske trgovske banke je ravnatelj pogoljufal 900.000 rubljev.

* Roparski napad na vlak. Med postajama Valkany in Bescenyó na Ogrskem je skočilo več roparjev na vlak, ki je vozil z vso hitrostjo. Roparji so vlomili železniški zaboj, ki je bil v vozu za sprevodnike, ter ukradli iz tega zaboja 2300 kron. Sumijo, da so bili storilec odpuščeni železniški nastavljenec, ki so pa nšli.

* Na smrtni postelji priznanje umor. V predmestju Oršove je umrl

še dni osemdesetletni kmet, ki je na smrtni postelji priznal, da je pred 61 leti pomoril svoje starejše brate in sestre, da je podedoval njihovo premoženje.

* Žrtve tajfuna na Formozu. Iz Tokia uradno poročajo, da je bilo pri zadnjem tajfunu na otoku Formozu usmrčenih 675 oseb, 677 pa ranjenih. 26.048 hiš je bilo porušenih, 35.700 poškodovanih in čez 20.000 hektarjev polje upoštevanih.

* Križi in bodalo. V Kelmoraju na Nemškem imajo zanimivo razstavo, prirejeno povodom mednarodnega kongresa za kriminalantropologijo. Na razstavi je videti vse mogoče stvari, s katerimi izvršujejo zločinci svoja raznovrstna hudodelstva, a videti je tudi, s kakimi sredstvi in po kakih metodah skušajo oblasti zločince ujeti. Seveda je poleg teh stvari videti še mnogo drugih, saj niso razstavili samo policijski uradi, nego tudi razni sociološki zavodi in blaznice. Posebno pozornost vzbujajo na tej razstavi krasni križi. Ta križ je velik in Kristus je čudovito fino izdelan iz slonove kosti. Ta križ je pravi umotvor, ki ima vrh tega še to lastnost, da služi lahko kot — morilno orožje. Če namreč ptegnete zgornji konec, se loči Kristusova glava od telesa in v rokah imaš — bodalo, kateremu se pozna, da je bilo mnogo krat pomočeno v kri. Ta križ je bil nekdanj last nekega italijanskega morilca.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Reforma poslovnika. — Italijanska pravna fakulteta.

Dunaj, 19. oktobra. V prvih popoldanskih urah bo prvo branje o reformi poslovnika končano in pride na vrsto predloga o italijanski pravni fakulteti. K besedi se je oglašil tudi poslanec dr. Ravnihar, da označi slovensko napredno stališče nasproti italijanskemu fakultetnemu vprašanju. Pri srečanju za mesto pa je debil dr. Ravnihar precej visoko številko, tako da najbrže ne bo prišel na vrsto. K debati o poslovniku govori poslanec Mühlwert.

Dunaj, 19. oktobra. Po govoru Stranskega je bila debata o reformi poslovnika končana. Za generalnega govornika contra je bil določen poslanec Seitz. Nato je bila debata prerusena in se je nadaljevala razprava o dalmatinskih železnicah. Italijansko fakultetno vprašanje pride tedaj šele jutri v razpravo.

Elsnerjev ferman. — Interpelacija dr. Ravniharja.

Dunaj, 19. oktobra. Poslanec dr. Ravnihar je v današnji seji državnega zbora vložil interpelacijo zaradi znanega ukaza deželosodnega predsednika Elsnerja, v katerem poudarja, 1. da ni nikjer nič zakonitno glede notranjega uradnega jezika, tem manj pa glede nemškega uradnega jezika, 2. če faktično obstoja tak predpis glede nemškega uradnega jezika je to le nezakonita razvada, ki se je udomačila samo vsled krivičnih razmer, v katerih žive nemški narodi, 3. ukaz je političen in od nemškega Volksrata diktiran korak ter je direktno napreren proti pravicam slovenskega jezika; to pa je tem bolj obžalovati, ker obsega ljubljansko sodno okrožje 327.000 Slovencev in komaj 8800 Nemcev, ki tvorijo tedaj samo 2-6%. Interpelacija stavi na pravosodnega ministra vprašanje, če mu je ta ukaz znan in če je pripravljen naročiti predsednik deželne sodnije v Ljubljani, da ta svoj ukaz takoj prekliče, ali je nadalje pripravljen dati sodnemu predsedniku tudi strog nalog, da se v bodoče vzdrži takih in podobnih političnih enunciacij.

Kartell.

Dunaj, 19. oktobra. Danes dopoldne je sprejel subkomite draginjskega komiteja, namreč komite, ki se bavi s karteli, predlog poslanca Glöcknerja, ki je zahteval, da vlada naroči sladkornemu kartelu, da nemudoma zniža cene sladkorju. Če se kartel ne uda, naj vlada takoj odpre meje za uvoz saharina.

Draginjski odsek.

Dunaj, 19. oktobra. Danes popoldne ob 4. se sestane draginjski odsek, ter je na dnevnem redu glasovanje o znanem Waber-Rennerjevem predlogu. Ker situacija še ni razjasnena, je vlada naročila svojim strankam Nemcem in Poljakom, da naj glasujejo tako, da vlada ne pride v zadrego. Zlasti Poljaki se zavzemajo za to, da naj se solidarno vsi vladi neprijetni sklepi odklonijo. Tozadevne konference so se pravkar začele.

Enotni češki klub. — Rekonstrukcija kabineta.

Dunaj, 19. oktobra. Enotni češki klub je imel danes posvetovanje

glede odgovora ministrskemu predsedniku, ki bo predložen popoldanski plenarni seji Emetnega češkega kluba, ter jutri izroči kabinetnemu sekretarju v čeških poslanskih krogih se strjuje, da v konferencah ni bilo govora o resortih, še manj pa o kandidaturah za ministrske portfelje, marveč le o tem, da zahtevajo Čehi zase dva resortna portfelja in o principijalnem stališču, če hočejo Čehi podpirati vladni program, ki ga je ministrski predsednik predložil. Med Mladočehi in češkimi narodnim socijalisti vlada nevolja, ker zahtevajo češki agrarci za sebe poljedelski resort, ki je politično najmanj važen.

Dunaj, 19. oktobra. Nemški Nationalverband je imel danes sejo v kateri je obravnaval o svojem stališču napram nameravani rekonstrukciji kabineta. Razpoloženje v nemškem Nationalverbandu da je za kooperacijo Nemecev in Čehov ugodno, samo nemški radikali nasprotujejo. Danes je imel tudi predsednik zbornice dr. Sylvester konferenco z Gautschem.

Dunaj, 19. oktobra. Šanse za češki predlog so tembolj ugodne, ker nemški radikali propagirajo popolnoma drugačno konstelacijo ter hočejo, naj bi se puctili Čehi na strani, za pa sprejeli Rusini in klerikalni Jugoslavlani, ki se manj avcarni kakor Čehi in drugi napredni sloji, v kombinacijo. Ta predlog velja za popolnoma ponesrečen.

Deputacija avstrijskih proforskih društev.

Dunaj, 19. oktobra. Deputacija avstrijskih proforskih društev, na čelu ji dr. Žmave, se mudi že par dni na Dunaju, da intervirna za izdatno zboljšanje gnotnega položaja srednješkolskih suplentov. Deputacija izroči tudi utemeljen memorandum. Včeraj je bila deputacija pri ministrskem predsedniku, danes pa je obiskala finančnega ministra.

Malikov nujni predlog.

Dunaj, 19. oktobra. Poslanec Malik je odtegnil svoj nujni predlog glede nemških sodnikov na Spodnjem Štajerskem, pravi pa, da samo začasno, dokler njegove častne afere niso rešene.

Poslanske diete.

Dunaj, 19. oktobra. Poslanec Breiter je predložil danes predlog za pavšaliranje diet, da naj znaša pavšala 10.000 in prosto vožnjo na državnih železnicah.

Revolucionarni papež.

Dunaj, 19. oktobra. Tukajšnji krščansko - socijalni krogi vedo o nameri papeža, se proglašiti za jeruzalemskega kralja. (Op. uređ. Papež je šel brezdomno med revolucionarje, ker hoče zasesti jeruzalemski kraljevski prestol, ki je danes še, kakor znano, vsaj časten naslov avstrijskega cesarja.)

Kasiran častnik vlomilec.

Dunaj, 19. oktobra. Danes ponoči je policija aretirala pri vlovu v trafike mladega kasiranega poročnika Gottfrieda Bruderja, 25 let starega, ki je doma iz Kočevja.

Pater Stojalowski umira.

Lvov, 19. oktobra. Bivši državni poslanec pater Stojalowski umira.

Ogrski trgovinski minister.

Budimpešta, 19. oktobra. Uradno se razglša imenovanje Ladislava Beöthija za ogrskega trgovinskega ministra.

Hmelj.

Norimberg, 19. oktobra. 100, 400 zelo trdno, cene se dvigajo 285/335. Srbija zahteva pojasnilo od turške vlade.

Belgrad, 19. oktobra. Z ozirom na vesti, da je turška vojna uprava dala razdeliti med mohamedansko prebivalstvo na srbski meji orožje, je zahtevala srbska vlada od Turčije pojasnila. Turška vlada je odgovorila, da so vesti neresnične.

Ultimatum Turčije Bolgarski?

Belgrad, 19. oktobra. »Tribuna« priobčuje vest, da je turška vlada vročila Bolgarski ultimatum radi vedne mobilizacije na turški meji. Oficijalno ta vest ni potrjena.

Bolgarska zahteva garancije za mir.

Sofija, 19. oktobra. »Večerna pošta« javlja: Včeraj so posetili ministrskega predsednika Geševa zastopniki velesil, da se informirajo o mobilizaciji bolgarske vojske. Ministrski predsednik je diplomatom izjavil, da bo Bolgarska prenehala z mobilizacijo samo v slučaju, ako velesile prevzemo jamstvo za mir in da Bolgarska ne bo napadena. Zastopniki velesil so se na to izrekli, da velesile ne morejo prevzeti te garancije, razen ako se Bolgarska proglašila kakor Belgija in Švica za nevtralno državo. Z ozirom na bodočnost Bolgarske na Balkanu ne morejo imeti zanjo važnosti niti garancije niti eventualna proglasitev Bolgarske kot nevtralne države. Zahteva ministrskega predsednika Geševa je diplomat naravnost konsistirala.

V »položju, da zapalijo evropski požar.«

Sofija, 19. oktobra. Eden izmed ministrov se je nasproti uredniku »Večerne pošte« izrazil takole: »Turki nas prosijo prijateljstva, velesile nas rote, naj ostanemo nevtralni, vidite mi Bolgari imamo sedaj v rokah usodo Evrope: samo iskrica z naše strani in zapaljen bo požar v vsi Evropi.«

Roparji odvedli škofa.

Solun, 19. oktobra. Grškega škofa Emiliana so med cerkveno vizitacijo odvedli roparji v gore.

Ruska razstava v Sofiji.

Sofija, 19. oktobra. Prihodnje leto pride v Sofiji veliko rusko razstavo, ki bo imela po večini gospodarski značaj.

Eksplozija v rudniku.

Pariz, 19. oktobra. V rudniku San Etienne se je zgodila snoči eksplozija, ko je bilo še kakih 100 delavcev v rudniku. Iz rudnika so spravili dolejš na dan 26 mrtvih, med njimi tudi enega inženirja in nad 30 težko ranjenih.

Maroško vprašanje.

Kelmorajn, 19. oktobra. »Kölner Zeitung« poroča, da se bo napotil francoski poslanik Cambon zopet v Pariz, da dobi informacije glede nadaljnjih pogajanj glede Maroka.

Revolucija na Kitajskem.

London, 19. oktobra. Iz Hankava poročajo, da se vrši boj med 2000 mož vladnih čet in 10.000 revolucionarjev. Boj še ni končan. Tuje ladje so izkrcale svoje moštvo.

London, 19. oktobra. Mesto Nanking so revolucionarji zavzeli. V Kin Kiangu je poveljnik vladnih čet prestopil k revolucionarjem in jim izročil mesto. V Pekingju stražijo vladne palače in dvor, ker se boje napadov revolucionarjev.

Peking, 19. oktobra. Vlada razglša, da so pri Hankavu zmagale vladne čete.

Italijansko-turška vojna.

Kriza na Turškem.

Carigrad, 19. oktobra. V tajni seji zbornice, ki je trajala celo noč, je prišlo do burnih napadov poslanec na vojnega ministra Mahmut Šefket pašo. Burni prizori so se odigravali zlasti, ker Mahmut Šefket paša ni hotel poslušati poslancev. Tu di v častniških krogih je začelo gibanje proti vojnemu ministru. Njegova demisija je postala aktualno vprašanje in v političnih krogih se zatrjuje, da bo v kratkem izvršena. Morda bo sultan še danes poskusil napraviti spravo z Mladoturki. Nade, da se mu posreči taka sprava, pa so zelo majhne.

Afriško bojišče.

Berolin, 19. oktobra. Listi poročajo, da se Turkom v Tripolitani ne godi tako slabo, kakor zatrjujejo italijanska poročila. Vojaštvo ima precej živil, zlasti ker so smokve letos dobro obrodile. Turške predstraže stoje pri Sanserju in vznemirjajo v ponočnih napadih italijanske čete, četudi ne napravljajo nobene škode. 3000 turških vojakov in 6000 Arabcev je zasedlo karavansko cesto proti Tunisu. Italijani se pripravljajo na pohod proti jugu, proti glavnemu taborišču turškega vojaštva v Algeriji, ter hočejo tam izsiliti odločilno bitko.

Carigrad, 19. oktobra.

Turško vojno ministrstvo je dobilo obvestilo, da Italijani klub bombardiranju Derne in Bengasija niso mogli izkrcati svojega vojaštva.

Italijanska mornarica.

Carigrad, 19. oktobra. Italijanska mornarica v Arhipelu križa pred otokom Rodom.

Nobene intervencije.

Rim, 19. oktobra. Uradno ponovno izjavljajo, da Italija ne pripušča nobene intervencije katerekoli velesile.

Somišljenike,

zlasti one po deželi, kjer se vršijo občinske volitve, prosimo, da se v vseh vprašanjih, ki se tičejo navedenega stranke, obratujejo vedno le na tajništvo nar.-napredne stranke (Wolfova ulica 10/I).

Posebno prosimo vpoštovati te v oseh krajih, kjer potrebujejo za agitacije mogoče kakoga govornika iz Ljubljane.

Uradne ure za stranke so od 10. do 12. dop. in od 3. do 6. pop. Zviševalni odbor nar.-napredne stranke v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Rasto Pustoslavček.

Umri so v Ljubljani:

Dne 17. oktobra: Jakob Dragan, bivši urar, 37 let, Triška cesta 4.

Dne 18. oktobra: Milan Zenko, gostilničarjev sin, poldrugo leto, Krakovski nasip 18.

V deželni bolnici:

Dne 16. oktobra: Gregor Stanovnik, zidarski polir, 39 let. — Fran Vrtačnik, delavec, 37 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 19. oktobra 1911.

Valutni posređil.	Dezorni	Blagovni
4% majeva renta	91-30	91-50
4 1/2% srebrna renta	94-55	94-75
4% avstr. krona renta	91-25	91-45
4% ogr.	90-50	90-70
4% kranjsko deželno posojilo	94-10	95-10
4% k. o. češke dež. banke	93—	94—

Srečke	Dezorni	Blagovni
Srečke iz l. 1860 1/2	421—	433—
„ „ 1864	603—	615—
„ „ 1868	298—	310—
„ zemeljske l. izdaje	297—	303—
„ „ II.	271-75	277-75
„ ogrske hipotekne	249—	255—
„ dun. komunalne	506—	518—
„ avstr. kreditne	492—	504—
„ ljubljanske	81—	87—
„ avstr. rdeč. križa	72-75	76-75
„ ogr.	46—	50—
„ basilika	35-40	39-40
„ turške	232-60	235-60

Blagovna.	Dezorni	Blagovni
Ljubljanske kreditne banke	469—	473—
Avstr. kreditnega zavoda	636—	637—
Dunajske bančne družbe	536—	537—
Jažne železnice	108-60	109-60
Državne železnice	724—	725—
Alpine-Montan	812-50	813-50
Češke sindikalne družbe	310—	312—
Zivnostenske banke	278-50	279-50

Valute.	Dezorni	Blagovni
Ceklin	11-40	11-44
Marke	23-56	23-60
Franki	96-10	96-20
Lira	94-90	95-10
Rubliji	254-75	255-75

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 19. oktobra 1911.

Termin.

Pšenica za oktober 1911	za 50 kg	12-06
Pšenica za april 1912	za 50 kg	12-13
Rž za oktober 1912	za 50 kg	10-38
Rž za april 1912	za 50 kg	10-56
Koruzza za maj 1912	za 50 kg	8-70
Oves za oktober 1911	za 50 kg	9-58
Oves za april 1912	za 50 kg	9-77

Mnenje gospoda dr. F. Knaurja, zdravnika zdravilišča Johannsbad Dunaj.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Radovoljno Vam priznavam, da mi je Vaše Serravallovo kina - vino z železom v praksi jako koristilo. Opazil sem, da je dalo v slučajih močne bledice, kjer je bilo vsako drugo zdravljenje z železom brezuspešno ali pa malenkostno. Vaše vino, ako sem ga prav rabil, hitrih in trajnih uspehov tako, da ga toplo priporočam.

Dunaj, 6. maja 1909.

Dr. Fr. Knaur.

Največji blagoslov nebes

izvira iz zdravilnih studecev na emli, in človek je znal zdravilne moči studecev tako izkoristiti, da se lahko rabilo vsaki čas in daleč od studecev. Pristine Fayeve sodenske mineralne pastilje so iz znamenitih sodskih zdravilnih vrelec, in kakor vredci sami, so tudi te idealno sredstvo proti vsem katarskim boleznim. Skatljica se kupi za K 1-25 v vseh tovrstnih prodajalnah.

Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

CYCLES
KINTA
K.C.L.

Priznana močna, lahko tekoča solidna in neprekošljiva so **KINTA kolesa.**
Najboljše

+

Vsem prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da je naš dragi otec, gospodar 3572

MIKO ZUPANIČ
po kratki bolezni v 69 letu življenja mirno v Gospodu zaspal.

Za otroke in ostale sorodnike:
Katarina Zupanič, soproga.
Griblje pri Črnomlju, 16 okt. 1911.

+

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, mati, sestra in teta, gospa

Ana Lužar roj. Vardjan
soproga c. kr. finančne straže komisarja danes ob pol 1 uri ponoči v 41. letu starosti, po dolgi mučni bolezni previdena s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se vrši jutri v petek, 20. oktobra 1911 ob 1/2 5 popoldne iz hiše žalosti, Turjaški trg 8, na pokopališče k sv. Križu. 3580

Bodi ji prijazen spomin.

V Ljubljani, 19. oktobra 1911.

Ignacij Lužar, Frida, Silvo,
soprog. otroka.

Zahvala.

Za vse dokaze prijateljskega sočutja ob prebriski izgubi naše nepozabne soproge, oziroma matere, sestre in tete 3581

Ivane Kuharjeve
soproge tajnika banke „Slavija“

bodi na tem mestu izražena vsem prijateljem in znancem naša iskrena zahvala

Zahvaljujemo se še posebno gospodu primariju dr. Ivanu Jenku za njegovo skrb in požrtvovalnost med dolgoletno boleznijo, gosp. ravnatelju Ivanu Hribarju ter uradnikom in uradnicam banke „Slavija“ za častno spremstvo, gg. pevcem za ganljivo petje, kakor tudi vsem darovalcem krasnih vencev in vsem mnogoštevilnim udeležnikom pri pogrebu ter končno vsem, ki so na ta ali na oni način lajšali našo bol.

LJUBLJANA, dne 19. oktobra 1911.

Žalujoči ostali.

Jedilni krompir 4737

belomesnat, v rumenih oblicah 10.000 kg K 660.— Jedilni krompir, rožnik 10.000 kg K 730.— Jedilni krompir, modri rožnik 10.000 kg K 620.— **Debele soljane glave,** bele 10.000 kg K 700.— oziroma po vsakokratnih najnižjih dnevni cenah iz našega ogrskega nakladišča, naloženo à la rinfusa ali v vrečah, ki jih računamo po lastni ceni. Poleg tega dobavljamo česna čebule in semeško čebulice, najfinjši delikatesni med in paprika, za katere pridelke na željo radi postrežemo s specialnimi ponudbami. Ker krompir in zelje dobavljamo z različnih postaj, si pridržujemo, da stavimo ponudbo franco do ločitvena postaja. Dobavljamo samo izbran krompir. Pogoji: Pol denarja naprej, ostanek po povzetju. Prva segedinska kmetijska zadruga (I. Segeđiner Landw. Ges.) Segeđ, Ogrska.

Umetni in trg. vrtnar Ivan Bizovičar
Ljubljana, Kolezijske ul. 16

1542 izvršuje
šopke, vence in bukete
za razne prilike.

Delo umetniško okusno in po solidnih cenah.

Prodaja cvetlice, raznovrstne sadike cvetlic in zelenjavo.

Naročila na delo hitro in vestno.

Velika 3570

vinska trgatav

bo dne 21. oktobra 1911
v vseh prostorih restavracije
Reinighaus v Sp. Šiški.

Sporod:
Točno ob 8. zvečer prihod župana, viničaric in viničarjev, nato začetek trgatave, šaljiva pošta, koriandoli itd., prosta zabava in ples.

Vstopnina 20 vin.

.. Za obilen obisk se priporoča in prosi ..
Anton Valjavec, gostilničar.

Hišni in rodbinski pisalni stroj

Proteus

za potovanje izborna pripraven

3486

Cena K 200.—

Glogovski & Co.
c. in kr. dvorni dobavitelj.

Gradec Joanneumring 8. Telefon 384.

Na debele in drobno po nizkih cenah priporočam svojo bogato založeno 240

trgovino
z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

354 **Devocionalije**
in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof
Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

Svetovnoslavni
na predmeti c. in kr. dvovalne firme
JAN KONRAD
Most št. 1184, na Češkem, 2923

ki jih v veliki izbiri dobite v bogato ilustrovanem glavnem katalogu z okoli 4000 slikami. Na zahtevo ga dobite grt. in frk.

Vodjo za podr. trgovino
v Lučah v Savinski dolini
sprejme **tvrdka Norbert Zanler & sin, Sv. Peter v Savinski dolini.**

Biti mora popolnoma vešč trgovine v mešanim blagom in vsaj 24 let star. Ozira se le na dobre reference. 3575

Mladenič
absolvent letošnjega mlekarškega tečaja na Vrhniki z dobrim spričevalom, ki je pred tem bil par let v znani mlekarni

išče primerne službe
v mlekarni ali drugje, najraje na Spodnjem Stajerskem ali drugje na Slovenskem — Prijazne ponudbe na „F. S.“ poste restante, Sežana. 3512

Gospodična
z dveletno pisarniško prakso, z dobrim izpričevalom, 3578

želi vstopiti v službo h kakemu odvetniku ali kako zaseb. pisarno.

Prijazne ponudbe pod »L. J. 1710«
.. poštno ležeče, Ljubljana. ..

Trgovsko bolniško in podporno društvo v Ljubljani.

Št. 1122. 3571

Vabilo.

Prihodnjo nedeljo, to je dne 22. oktobra 1911 ob 10 dopoldne se bode v

domači kapeli zavetišča usmiljenih sester (Leoninum) v Vodmatu kot cerkvena obletnica našega društva v smislu pravih brala

sveta maša.

Podpisano ravnateljstvo se usoja, najvljudneje vabiti k tej maši vse gospode častne, podporne in prave člane kakor tudi vse dobrotnike in prijatelje društva.

Ravnateljstvo trgov. bolniškega in podpor. društva.
V Ljubljani, dne 19. oktobra 1911.

Alojzij Lilleg ravnatelj. **Ivan Volk** tajnik.

V najem se odda s 1. novembrom

prodajalna jestvin
poleg kolodvora na Jesenicah. — M. Mesar.

4000 2923

alik vsakovrstnih porabnih in darilnih predmetov vsebuje moj najnovejši glavni katalog, ki ga pošljem na zahtevo vsakomur

gratis in franko
C. in kr. dvorni dobavitelj
Jan Konrad, — Most št. 1171 Češko.

Gospica
ki je več let samostojno vodila glavno tobačno zalogo, zmo. na slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter italijanskega v govoru, ..

išče enake službe ter vstopi tudi kot blagajničarka.

Vstop s 1. novembrom — Cenj. dopisi naj se pošljejo pod „Sposobna 1090“ na upravništvo »Slovenskega Naroda«. 3573

Gostilniška kuharica
samostojna tudi v gospodinjstvu, 30–40 let stara, z dobrimi izpričevali se sprejme z novim letom. 3576

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Majbna graščina
pripravna za letovišče, če tudi v slabem stavbnem stanu, vendar z nekaj vrta, ne predaleč od železnice, najraje v vinorodnem kraju **se kupi.** Ponudbe se ponisom in ceno na naslov: **Ljubljana, poštni predal 90.** 3579

Dobro izvežban 3572

kolarski pomočnik
ki je najmanj 3 leta že delal kot pomočnik, **se sprejme takoj v trajno delo pri Ant. Petkovičku, izdelovalcu vozov v Logatcu.** ..

Bel psiček (špic)
3538 **se takoj proda.**

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«

Kontoristinja 3536

vešča samostojne korespondence, stroje-pisja in dobra računarica **se sprejme v železarni A. Pogačnik v Rušah pri Mariboru.**

K 30000

Razpis Ceres-nagrada

Da tudi tam vpeljemo jedilno mast „Ceres“, kjer se ista vsled stare navade in neutemeljenih predsodkov še ne uporablja, obrnemo se s prošnjo na vse one, ki so iz prepričanja in praktičnih izkušenj naši stalni odjemalci, da nam blagovole odgovorijo na sledeča vprašanja:

1. Kaj je povzročilo, da ste pričeli uporabljati jedilno mast „Ceres“? 2. Katere vrline poseduje ta mast napram drugim jedilnim mastem? 3. Vsled kakih koristi Vam je ta mast nenadomestljiva? 4. S čim prepričate Vaše znance o teh koristih?

Za dobre odgovore na ta vprašanja razpišemo sledeča darila, katera se bodo izžrebala:

1 darilo od K 1000 = K 1000	20 daril po K 100 = K 2000	1 nagrada od K 1000 = K 1000	5 nagrad po K 200 = K 1000
10 daril po K 200 = K 2000	1000 daril po K 20 = K 20000	2 nagradi po K 500 = K 1000	20 nagrad po K 100 = K 2000
Skupaj K 3000	K 22.000	K 2000	K 3000

Posebno razsodišče, kojega sestavo bomo svoječasno v časopisu objavili, bo odločilo, kateri odgovori da se prepuste k izžrebanju daril in skupnem znesku K 25.000 in med nekatere pošiljatelj, da se bo razdelilo gornjih 25 nagrad v znesku od K 5000.

Tega razpisa se lahko udeležijo vsi tisti, ki vpošljejo dobre odgovore na gornja 4 vprašanja najdalje do 15. listopada 1911 in se s tem izkažejo, da uporabljajo našo jedilno mast „Ceres“, da priložijo najmanj 5 ovitkov (od zavojev po 1/2 kg ali od kock po 1/2 kg). Za vsakih nadaljnjih 5 ovitkov, dobi pošiljatelj dobrih odgovorov po eno nadaljno številko srečke, tako da ima pri žrebanju dvojni, oziroma večkratni up na dobiček.

Žrebanje se vrši dne 20. grudnia 1911 ob 10. uri predpoldne, v p. § 88 notarskega reda zahtevani navzočnosti c. kr. notarja dr. viteza pl. H. Kopečca, v njegovi pisarni v Ustju. Dobitki se bodo izplačali dobiteljem takoj v gotovini, brez odbitka. Imenik vseh dobiteljev se bo tiskal in se na zahtevo dopošlje.

JURI SCHICHT d. d., „Tekma za nagrade“, Ustje, Češko.

Za odvetniško pisarno na Gorenjskem se

išče

solicitator
samostojen delavec.

Ponudbe z zahtevo plače na uprav. »Slovenskega Naroda«. 3553

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod takimi ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

„SLAVIJA“

.. . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .

Rezervni fond K 53.758.288-24. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 115.390.603-61.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa posojila daje
čigar pisarne so v
lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani
v **Gospodski ulici št. 12.**

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uziva najboljše slove, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnokoristne namene.

Sprejme se dobro vpeljan
trgovski potnik
manufakturne stroke.
Ponudbe pod „P. P. 89“ na
upravištvu »Slov. Naroda« 3544
Sladki ljutomerški in dolenski
mošt
kakor tudi druga pristna naravna vina
priporoča cenj. gg. gostilničarjem kakor
tudi privatnikom trgovina z vinom
Jos. Božič
3529 Spod. Šiška, kleti pri Anžoku.

Blagajničarka
dostojna, pošena, spretna in brhka
se tako sprejme v kavaral Cen-
tral v Novem mestu,
kamor naj se naslavljajo tudi ponudbe.
Lepa meblovana soba
se s hrane vred takej odda
enemu ali dvema gospodoma. Istotam
se tudi sprejme 3485
več gospodov na dobro domačo hrano.
Več v upravištvu »Slov. Naroda«.

Vsaka petek 3568
se dobe po čudovito nizkih cenah
ribe
iz Severnega morja in iz Adrije pri
Anton Stacul, Ljubljana.
Priporočilo.
Čevlje vseh vrst in velikosti izdeluje
in popravlja čevlje in galoše
po nizki ceni
Anton Ravnikar,
čevljarški mojster,
Sodna ulica 4. v Ljubljani.
Proda tudi
bišo z lepim sadnim vrtom
v Ljubljani. 3317

Domača trdnika! Domača trdnika!
Modni salon MARIJA GÖTZL
LJUBLJANA, Židovska ulica št. 8.
Velecenjenim damam in na deželi vljudno nazna-
njam, da imam v zalogi priproste in najelegantnejše
damske in otroške klobuke
najnovejših pariških in dunajskih modelov ter vse modne potrebščine
po zmernih cenah.
Žalni klobuki so vedno v zalogi.
Vsakovrstna popravila se sprejemajo v vestno in točno izvršitev.
Priporočam se za blagohotna naročila in zagotavljam najsolid-
nejšo in hitro postrežbo.
Mariči Götzl.
Cene brez konkurence! Cene brez konkurence!

Oglejte si! veliko zalogo koles z originalno znamko
„Puch 1911“
pri **Fr. Čudnu,** trgovcu v Ljubljani
Prešernova ulica — samo nasproti frančiškanske cerkve.
Raznih znamk kolesa od K 110— naprej vedno v zalogi.
Zaloga šivalnih strojev:
Singer in Ringschiff.
Pouk za vezenje s strojem brezplačno. 918
Ceniki zastoj in poštnine preste.
Edino zastopstvo za Kranjsko!

Milijoni rabijo proti
kašlju
hripavosti, kataru in zasle-
zenju, krčnemu in oslovsko-
mu kašlju, nego slastne
Kaiserjeve
prsne karamele
s „trema jolkami“,
6050 not. poverjenih
izpričeval od
zdravnikov in
zasebnikov za-
jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni
in slastni bomboni.
Kavitek 20 in 40 vin, škatlija
60 v. Prodaja jih v Ljubljani:
Ubald pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, le-
karna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna le-
karna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni.
Mr. Ph. Jos. Čížmar, lekarna. Ant. Kenc, dro-
gerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.
Daniel Pirč, lekarna Idrja. J. Bergmann, le-
karna. Novo mesto. C. Andrijančič, lekarna.
Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. Vi-
pava. Milan Wacha, lekarna. Metlika. A. Ro-
blek, lekarna. Radovljica. Hinko Brili, le-
karna. Litija. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv.
Trojici“. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna.
Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych,
lekarna v Šk. Loki. Mr. H. Robič, lekarna,
Tržič. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice.
V. Arko, trgovec, Senožec. Jos. Rudolf, drog.
Litija. J. Kandušar, trg Menges. 3487

Konfekcijska trgovina
A. Lukič
Ljubljana, Pred škofijo 19
3215
priporoča svojo velikansko zalogo zgotov-
ljenih oblek po najnovejšem kroju za go-
spode, dečke in otroke. — Najnovejša
konfekcija za dame in deklice. —
Solidna in točna postrežba. Najnižje cene.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah
znamenite Groharjeve slike
Primoža Trubarja
ustanovitelja slovenske književnosti
visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta
reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci.
Cena s pošto K 3.20.

Narodna knjigarna
v Ljubljani
priporoča naslednja dela:
Adrejev Levstik: Rdeči smeh . . . 1-40, 2-40
Aškerc: Izlet v Carigrad . . . —80
Prešernov album . . . 2-40
Bog: Ustoličenje koroških vojvod . . . —30
Slovensko nemška meja na
Koroškem . . . 1-40, 2-40
Narodni kataster Koroške . . . —60
Bened-Šumavsky: Brodovski
odvetnik . . . 1-50, 2-50
Bojan. Doktor Holman . . . —50
Burnett: Mali lord . . . 1-60, 2-60
Cankar: Aleš iz Razora . . . 1-50, 2-50
Časnikarstvo in naši časniki . . . —80
Čeč Svatoptuk: Med knjigami
in ljudmi . . . —50
Eriavec-Sajovic: V naravi . . . 1-20, 1-70
Halvay: Dnevnik . . . —60
Jurčič: Zbrani spisi I.—XI. . . 1-20, 2—
Jelinek: Ukrajinske dume . . . —30
Lab: Vaška kronika . . . 1-70, 2-70
Lipič: Strahovalci dveh kron I./II. . . 1—, 2—
Ljubzen in junaštva strah-
petnega praprotčaka . . . —80, 1-60
Murnik: Najhujši sovražniki . . . —60
Oblak: Stara devica . . . —60, 1-60
Razne pripovedi . . . —80
Remec: Ljubzen Končanove Klare . . . 1-50, 2-50
Premaganci . . . —60, 1-60
V študentovskih uticah . . . 1-50, 2-50
Zadnji redovine Benalja . . . 1-50, 2-50
Rušič: Mina . . . 1-20, 2—
Senčar: Čez trnje do sreče . . . 1-20, 2-20
Sepetavec: Zaljubljeni kapucin . . . 1—, 1-80
Štiri ruske silhe . . . —60, 1-60
Thevriet: Ustina . . . —90
Trstenjak: Slovensko gledališče . . . 2—
Veseli: Libera nos a malo . . . 1-40, 2-20
Zarnik: Zbrani spisi . . . 1—
Zun: Osnovni nauki o narodnem
gospodarstvu . . . 3—

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjava, da sva prevzela
restavracijo in kavarno
„Društveni dom v Kamniku“
katere otvoriva slovesno z veselico dne 22. t. m.
Potrudila se bova svoje častite goste postreči v vsakem oziru
s pristno pijačo in dobro kuhinjo, kar najbolje. — Pripo-
ročava se tudi naklonjenosti velecenjenih izletnikov v mesto
Kamnik in naših lepih planin ter bilježiva odl. spoštovanjem
3574
Ivan in Ivanka Flerin.

Dobiva se v
NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Jvan Jax in sin
v Ljubljani 358
Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.
Šivalni stroji
za rodbino in obrt.
Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.
Pisalni stroji „ADLER“.

Telefon št. 237.
Zajec & Horn
Ljubljana, Dunajska cesta 73.
Beton in železo-beton.
Fundamenti. Vzdava turbin.
Stropovi. Stopnice.
908 Mostovi. Tlakovi.
Ksilit, umetni kamen: okraski za fasade,
obhajilne mize, balustrade.

Največje podjetje konfekcijske
stroje je ogromna trgovina ::
O. Bernatovič
Ljubljana, Mestni trg št. 5
katera ima že začetkom sezije
nad 30.000 kom. svežega blaga
po najnižjih cenah — in to:
nad 5000 kom. najfinjših oblek za gospode
2000 „ najfinjših povrsnikov, športnih in zimskih suknoj
3000 „ pelerin
2000 „ posameznih hlač in telovnikov 3205
3000 „ oblek za dečke in otroke
15000 „ najmodernejše konfekcije za dame in deklice.
Solidna postrežba! Priznana nizke cene!

Anton Šarc, Ljubljana
Izdelovanje perila, pralnica in svetilniškalnica
z električnim obratom priporoča zelo dobro in so-
lidno izdelano perilo po nizkih cenah. ::
Opreme za neveste.
Perilo za deklice in dečke za zavode. Platno, šifon
in švicarske vezene se kupijo zelo ugodno, dalje
rjuhe, brisalke, prti, prtici, nogavice, maje.
Perilo „TETRA“
za gospode in gospe. Kdor trpi na protinu, revma-
tizmu, ischias, naj nosi le to perilo, in bo ta
poskušnja vsakega zadovoljila. ::
VZORCI NA RAZPOLAGO.

PRIVATNI PLESNI POUK

V ponedeljek 23. oktobra se prične v dvorani hotela „UNION“ poseben plesni pouk za gospodične in gospode iz boljših trgov. Plesne vaje, katerih udeležiti se moreje samo oni, ki so se prej vplaali pri spodaj označenem, vršile se bodo vsak ponedeljek in četrtek, začeti točno ob 8 uri zvečer.

Vpisuje in vsa potrebna pojasnila daje se vsaki dan od 11-12. ure dop. in od 2-5 popoldan. Z odličnim spoštovanjem

Giulio Morterra, Hotel pri Slomu št. 73.

3551

Za jesensko sezono priporoča velikansko izber oblek, površnikov, uistrov itd.

za gospode in dečke v krasnih vzorcih in najboljši izvršitvi

„ Ljubljana, „ **K. Kunc** „ Ljubljana, „
Dvorski trg št. 3 Dvorski trg št. 3

STROGO SOLIDNA POSTREŽBA!

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

naznanja št. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon
Pod Trančo.

Velika zalo a suhih vencev.

Izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd.

Okusno delo in zmerne cene.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

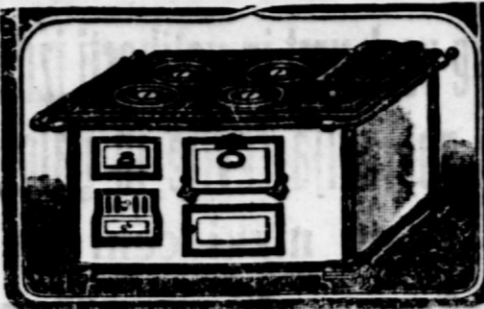
Za slabokrvne in prebolcle je zdravniško priporočeno črno dal-matinsko vino 233

Kuč

najboljše sredstvo.

4 steklenice (5 kg) franko K 4-50
Br. Novakovič, Ljubljana.

Štedilniki Triumph

Tvornice Triumph, dr. z om. z.
Wels, Gor. Avstr. 1813

Katalogi zastoj in poštine prosto.

Dijakom in dijakinjam popust!

Modna trgovina

O. Jezeršek

na Mestnem trgu

priporoča

svojo veliko izbiro damskih čepic, perila, zavratnic, pletenin, rokavic, predpas-nikov itd.

po znano nizkih cenah.

Kupujte v slovenski trgovini!

Orehe v vsaki množini kupuje po
solidnih cenah tvrdka ..

I. A. Hortmann nasl. A. Tomažič

v Ljubljani, Marije Terezije cesta.

Tvrdka oddaja najboljše vrste

krompir zdrav in brezhiben v vsaki množini tudi

.. cele vagone po prav solidni nizki ceni. ..

Modni salon

JUST-MASCHKE

LJUBLJANA,

3 ŽDOVSKA ULICA 3

priporoča ceneniim damam veliko izbiro krasnih

pariških in dunajskih medelov kakor najnovejših športnih klobukov.

Popravila točno in ceno.

2306

Cene brez konkurence!

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg (nasproti rotovža) in Sv. Petra cesta 8

Nikelnasta moška ura z verizico od K 4-50 naprej	
Prava srebrna .. " " " " " " " " " " " "	9-70 "
14 kar. zlata .. " " " " " " " " " " " "	44- " "
Nikelnasta damska .. z verizico .. " " " " " "	8-50 "
Prava srebrna .. " " " " " " " " " " " "	9-50 "
14 kar. zlata .. " " " " " " " " " " " "	20- " "
Uhani zlato na srebro .. " " " " " " " " " " " "	1-80 "
14 kar. zlati uhani .. " " " " " " " " " " " "	4-50 "

Lastna tovarna ur v Svici.

Tovarniška znamka „lko“.

Telefon št. 273.

Telefon št. 237.

Narodna knjigarna

Prešernova ulica št. 7 v Ljubljani Prešernova ulica št. 7
zdržena s

trgovino s papirjem, s pisalnimi, risalnimi in šolskimi potrebščinami

priporoča slovenskemu občinstvu svojo bogato zalogo kancelijskega, .. komptoarskega, risarskega, slikarskega in šolskega blaga ..

najboljše kakovosti in po najnižjih cenah.

Papir

kancelijski, konceptni, ministrski in trgovski; kariran in gladek; rastriran z eno in z dvema kolonama; papir za pisalni stroj; mali in veliki oktav za navadna pisma; barvasti papir in papir za zavijanje.

Trgovske knjige

vseh vrst od najpreprostejših do najfinejših vsake velikosti.

Mape

za shranjevanje trgovskih pisem.

Zavitki

vseh vrst in vseh velikosti, barvasti in beli. Sprejemajo se tudi naročila na zavitke s tiskano firmo.

Solski zvezki

vseh vrst, domačega izdelka in iz drugih tovarn. Trgovci dobe poseben popust.

Pisalne in risalne potrebščine

peresa, držala, svinčnike, radirke, risalni papir, risalne priprave, črtala, trikotniki, palete, čopiči, tuši in barve.

Tinte

najpreprostejše in najfinejše, črne, vijoličaste in barvaste.

Solske mape

iz platna in iz usnja ter jermena za knjige.

Mape za zvezke.

Kasete

s pisemskim papirjem avstrijskega in inozemskega izvora v vseh velikostih, za dame in za gospode, za navadno rabo in tudi za darila.

Albumi

za slike, razglednice in poezije.

Crnilniki in uteži

za opremo pisalnih miz, lično izdelani in po najnižjih cenah

Razglednice

umetniške in pokrajinske, ljubljanske in kranjske. Trgovcem pri večjih naročilih izreden popust.

Narodna knjigarna sprejema tudi naročila na

pisalne stroje

.. vseh sistemov ..

po tova niških cenah;

dalje naročila na

vsakovrstne tiskovine

namreč zavitke, vizitnice, oznanila, fakture, trgovska pisma itd. itd.